

L'AMOR A LA HUMANITAT DELS HOMES DE RAPINYA

HUMBERTO CÁRDENAS MOTTA

Títol original: “El amor a la humanidad de los hombres de rapiña”.

Autora: Humberto Cárdenas Motta.

Traducció de la primera edició de 2007
de l'Editorial El Búho Ltda.

Traducció a càrrec de: www.somnisdesperts.org

ÍNDEX

1. L'aire de les paraules.....	6
2. Lliçons.....	7
3. Estat Corporatiu: el negoci del desenvolupament sostenible.....	13
4. La rendibilitat de la mort.....	15
5. Sostenibilitat corporativa.....	17
6. L'escriptura criminal.....	30
7. La política militar de dissuasió.....	34
8. Avantguarda filosòfica i jurídica dels homes de rapinya.....	40
NOTA DE L'AUTOR (SOBRE L'AUTOR).....	44
BIBLIOGRAFIA.....	45

DIGA'M PER QUI TREBALLE I ET DIRÉ DE QUÈ TENS TACADES LES MANS DE SANG

Arnau,
Abril de 2010

Benvingudes al món de la neutralitat,
passin, passin,
analistes de conflictes,
periodistes de la publicitat,
metges sense fronteres,
defensores de drets humans,
cooperants pel desenvolupament,
mediadores de la pau,
militars en missió per la humanitat.

Benvingudes al món del mercat,
passin, passin,
empresàries del petroli, dels monocultius,
de la banca i la distribució comercial,
generadores de zones franques,
polítiques negociadores de tractats,
amants dels paradisos fiscals,
gestionadores dels fons reservats.

Benvingudes al món controlat,
passin, passin,
bombarders de fòsfor blanc,
carcelleres del clavegueram,
mercenàries de la seguretat,
degolladores paramilitars,
torturadores de l'Estat,
soldats de les bases militars.

Mentre jo em pregunto...
on van les cooperants,
finançades per la responsabilitat social,
de les empreses transnacionals,
que han contractat grups paramilitars,
per fer créixer els seus guanys?

I de què serveixen...
tots aquests projectes,
d'agències pel desenvolupament,
finançades pels mateixos estats,
que inverteixen en armament,
imposen tractats neoliberals,
per exprimir, espoliar,
territoris, comunitats,
també pel benefici
d'aquelles transnacionals?

En temps de relacions,
entre consum i explotació,
entre projectes civils i militars,
entre política i mercat,
entre massacre i rendibilitat,
ja de res et pots fiar...

En el món de les paraules boniques,
de la pau i la sostenibilitat,
diga'm per qui treballes,
i et diré de què tens tacades les mans de sang.

Perquè repescant una cita de Chomsky,
on acaba la CIA i comença la USAID?

La massa es troba sempre en ebullició, i de caos-poble es converteix cada cop més en ordre en el pensament, es torna cada cop més conscient de la seva pròpia potència, de la seva pròpia capacitat per assumir la responsabilitat social, per esdevenir àrbitre del seu propi destí.

Antonio Gramsci
La revolució contra el capital

1. L'aire de les paraules

Empunyo l'aire de viure tan sols per estimar-te, com de nen vaig empunyar les muntanyes, la lluna intempestiva, l'eco que ens deixa tatuades a la sang les dimensions de l'aigua. Vaig mirar la terra, els meus peus callats, el carrer pedregós, el forat davant de la casa al barri Gaitán, els arbres talats repetint el laberint de mutilacions on es va quedar atrapada la memòria i la mirada dels pobles camperols a sang i foc desterrats. Les cases van anar naixent amb els trossos de l'ànima al fons de les parets de cartrons i llauna. Els nens jugaven al barri que amb prou feines despuntava com una mutilació del paisatge en el més remot de l'arbre de taronges. La sed s'anava aixecant com un sol embrutit per sobre les fams calcinades.

Al costat de les trilladores, els nens recollien cendra en els grans monticles groguencs de closqueta d'arròs per refregar els plats; la cendra tenia un color guaiaba per la lenta combustió que els anava devorant les entranyes. Els tudons anaven en bandades pels voltants, com també un grapat de conills desorientats entre els branquillons, i alguna serp que perseguien a cops de bec les gallines. No molt lluny, més cap al sud d'aquella ciutat que s'endevinava en la nit per un resplendor llunyà, els extensos monocultius d'arròs prosperaven sobre una terra a la que se li havien mutilat els seus paisans, els seus rius, els seus ocells, els arbres.

Els nens caminaven al matí fresc sobre aquella muntanya groga, quan un d'ells es va enfonsar i els seus peus van quedar atrapats en la cendra calenta. Els seus crits van esclatar en l'aire com una tempestat d'ortiga. Després de cinquanta anys, el seu crit és avui el mateix crit mutilat dels arbres, la mateixa ferida incessant en la memòria dels rius, el mateix cant de les aus calcinades en el vent que encara palpita. Per aquell temps anomenat de "la revolució verda", amb la promesa tecnològica pel camp i molts diners en mans dels cacics, als pobles no els quedà altre camí que aixecar-se davant les fagonades de la injustícia; el progrés havia arribat parlant en idiomes estranys amb una gossada de botxins progressistes. Potser els nens mai van poder saber que aquells peus van ser cremats per la misèria envalentida i les deixalles de "la revolució verda", la mateixa "revolució verda" que els havia arrancat de les seves terres, allà per les dècades dels anys cinquanta i seixantes.

Des de la història que s'escriu amb la ortografia del camí, amb l'alfabet tallat per les arrels de l'ànima, al meu nen que juga pastant l'argila entonant la dansa del planeta que estima; a la meva esposa que teixeix amb la pell dels somnis aquesta desvetllada esperança; a les dones i als homes els noms dels quals m'obren les portes de les seves cases, i a les seves taules hi floreix la passió militant de les seves tèbies paraules.

2. Lliçons¹

“Quan el pervenir perillós és indicat per a pensadors dirigents i quan està a la vista la gola del Nord, no queda sinó preparar la defensa”, va escriure Rubén Darío. Aquest poeta nicaragüenc va viure en els temps en que el filibuster William Walker “es va imposar amb les seves fornides gents”, i “els seus tiradors caçaven nicaragüencs com qui caça cérvols o conills”, “i companyies com la United Fruit [avui anomenada Chiquita Brands] no escatimaven els dòlars per la sagnant festa de la mort de la que tan bon profit se'n proposaven treure”². Finalment, i “per evitar noves invasions”, el ianqui va ser afusellat a Hondures, com ens ho explica Rubén Darío; la lluita contra aquell tipus “d'homes de rapinya”, com els anomenà José Martí, “ha quedat com una de les pàgines més brillants de la història de les cinc repúbliques centre-americanes”, conclou el poeta.

En temps del present, aquests “homes de rapinya” continuen celebrant dia a dia la sagnant festa de la mort, disposant del territori dels pobles per desmembrar amb motoserres o a matxet els cossos de poblacions senceres³, la qual cosa els permet parlar només a Colòmbia de més de quatre mil fosses comunes en aquestes últimes dècades; la magnitud de la barbàrie és tal, que les instàncies judicials al rebre la declaració d'un sol dels paramilitars que reconeix en la seva narració uns dos mil assassinats, executen novament el desmembrament públic de la història dels assassinats: les accions polítiques, econòmiques i militars dels homes de rapinya en defensa dels seus interessos, no poden ser introduïdes en les narracions escrites als expedients judicials que suposen recollir les narracions orals dels processats. La terra i els territoris pels que han estat perseguïts durant varis segles els pobles a Colòmbia, continuaran concentrats en mans dels capitalistes.

L'expropiació de la terra del camperolat és el procés a través del qual s'assenten les bases per l'acumulació del capital. Sense aquesta expropiació, els capitalistes s'entrebancarien amb un obstacle freqüent: el de les poblacions camperoles que al posseir alguns mitjans de producció no tenen per què acudir al mercat per oferir com a mercaderia la seva força de treball. És el que Marx anomena l'acumulació originària del capital; al respecte planteja Marx:

“En la història de l'acumulació originària fan època totes les transformacions que serveixen de punt de recolzament a la naixent classe capitalista, i sobretot els moments en que grans masses d'homes es veuen desposseïdes de sobte i violentament dels seus mitjans de producció per ser llançades al mercat de treball com a proletaris lliures, i privats de tot mitjà de vida. Serveix de base a tot aquest procés l'expropiació que priva de la seva terra al productor rural, al camperol”⁴.

La “veritat” sobre la barbàrie d'aquesta expropiació és narrada pels defensors de les

1 Totes les notes a peu de pàgina d'aquest text fan referència a les fonts consultades. Si el lector ho desitja, pot llegir el text sense interrupcions i consultar les notes amb posterioritat per ampliar i/o corroborar les fonts. Les lletres en negreta dins de totes les cites han estat introduïdes per mi.

2 En fin de Nicaragua. Rubén Darío. Diario La Nación, Buenos Aires, Argentina, 28 de setembre de 1912.

3 Luz María Sierra. 24 d'abril de 2006. Paramilitares colombianos confiesan cómo descuartizaban vivas a sus víctimas. Bogotá, Colombia.

4 Karl Marx. 1981. El Capital. Volúm 1. Fondo de Cultura Económica. Colombia, p. 609.

relacions socials que concentren la riquesa mitjançant l'explotació, el desterrament i el genocidi dels pobles. La "veritat" sobre la barbàrie és la repetició de la barbàrie, perquè es narra dins de les institucions i en el llenguatge dels homes de rapinya, mantenint intacte el capital; el capital és la relació social d'explotació de la força de treball dels pobles i l'acumulació de la riquesa produïda per aquesta força de treball en mans dels capitalistes que han expropiat prèviament als treballadors dels mitjans de producció⁵. "El record d'aquesta creuada d'expropiació, planteja Marx, ha quedat inscrit en els anals de la història amb traços indelebles de sang i foc"⁶. La memòria sobre la barbàrie capitalista entronitzada mitjançant els plans de desenvolupament, com també mitjançant les ajudes pel desenvolupament a través de les agències de cooperació i de les Organitzacions No Governamentals ONG, ha de ser narrada pels pobles en els seus propis espais de justícia popular, "no per demanar una reparació pel dany sofert"⁷, com planteja Tzvetan Todorov, sinó perquè la força organitzada dels pobles impedeixi que se segueixin reproduint les condicions econòmiques, materials, ideològiques i polítiques, ni cap condició ni relacions socials els interessos dels quals dissenyin, impulsin i executin les accions d'extermini i explotació en contra dels pobles.

Els pobles són mutilats dels seus territoris, i el desmembrament dels cossos dels camperols és la repetició d'aquesta mutilació; la mutilació és una política amb la qual s'ha configurat la realitat actual dels nostres pobles. L'espant del desmembrament físic es repeteix com en un joc d'infinits miralls amb el desmembrament de la realitat mitjançant polítiques que van des dels grans projectes de desenvolupament que planifiquen i empenyen als pobles a majors misèries, fins al reconeixement mutilador de les ètnies i els gèneres, de les dones i els joves, dels ancians i els ecosistemes, de l'aigua, de les terres, de les llavors. Desmembrats els pobles dels seus territoris, cada política dels homes de rapinya multiplica la mutilació. Davant el desplaçament que impulsen els homes de rapinya, tracen una política pública per a desplaçats, política pública que es fa per afirmar i perpetuar el desplaçament; davant la misèria produïda pel mode de producció capitalista, es tracen polítiques per realitzar el simulacre de combatre la fam, però aquestes polítiques s'orienten cap a l'afirmació de l'explotació i la marginalitat; per les joventuts perseguides als barris i a les zones rurals, polítiques per a joves que reiteren la seva condició de població perillosa i marginada; davant de cada barbàrie, la barbàrie política dels homes de rapinya li dóna continuïtat a la dominació i busca l'acceptació del sotmetiment. Les anomenades polítiques socials dels homes de rapinya busquen mutilar la consciència dels pobles.

Mirar-se per reconèixer-se en el mirall de les mutilacions és oferir-se en nom del *pacifisme* i la *civilitat* als deus del capitalisme que acumulen a sang i foc la riquesa. Quan al nord-americà Henry Kissinger la periodista Oriana Fallaci li preguntà si ell no era pacifista, aquest impulsor de cops d'estat, forma com es planifiquen de manera incessant les pràctiques de l'assassinat sobre els pobles del món, Henry Kissinger li va respondre:

"No, no crec ser-ho. Tot i que respecti als pacifistes genuïns, no estic d'acord amb cap pacifista i en especial amb els pacifistes a mitges: els que accepten la guerra per una part i són pacifistes per l'altra. Els únics pacifistes amb els que accepto parlar són els que suporten fins al final les conseqüències de la no violència. Però inclús amb aquests parlo

5 Karl Marx. 1981. El Capital. Lloc citat, p. 651. Al respecte planteja Marx: "...el capital no és una *cosa*, sinó una *relació social* entre persones a les que serveixen de vehicle les coses".

6 Karl Marx. Lloc citat, p.609.

7 Tzvetan Todorov. 2000. Los abusos de la memoria. Paidós, Barcelona, p.58.

només per dir-los que seran aixafats per la voluntat dels més forts i que el seu pacifisme només els conduirà a horribles sofriments”⁸.

Henry Kissinger va ser, entre altres coses, assessor del president Richard Nixon per a assumptes de seguretat nacional. L'amputació del programa polític dels pobles és la seva obra mestra. Per la realització d'aquesta tasca, els mètodes van des de la desaparició forçada que inclou el robatori de nens recent nascuts i l'assassinat de les seves mares, com les fosses comunes i el desplaçament forçat, fins les lleis de punt final o llei Rico, a l'Argentina, o la mateixa llei que a Colòmbia titulen de Justícia i Pau. Tot això passa pel finançament de campanyes electorals de la socialdemocràcia, amb el propòsit de “restablir” el sistema democràtic a Amèrica Llatina, previ al finançament del sistema econòmic que sempre requereix de tan refinats mètodes per la seva imposició i defensa. Dins del sistema capitalista l'alternativa no és ni el *pacifisme* ni la *civilitat*, que fan part de l'agenda política del mateix capital.

Les relacions econòmiques del capitalisme són les que determinen la naturalesa de la *societat civil*. La *societat civil* està configurada per les relacions econòmiques dels homes de rapinya; d'aquesta manera pretenen establir una distància il·lusòria entre la *societat civil* i les seves ben equipades gents que els garanteixen la seguretat de la riquesa que han desmembrat dels pobles. La *societat civil* és l'entranya sagnant del capitalisme. La *societat civil* és la falla d'un capitalisme la història del qual es funda, gràcies a la necessitat del progrés de les seves indústries i a la profunda desintegració social que produeix en els pobles explotats del món, en la carrera armamentista. L'historiador Jacques Le Goff recorda que “el cèlebre economista nord-americà John K. Galbraith [1958] va demostrar (...) que la carrera armamentista [és un] component fonamental del món actual...”⁹. Línies endavant Le Goff continua citant a Galbraith:

“Moltes de les nostres realitzacions es van fer possible gràcies a investigacions i estudis realitzats no per inspiració directa en criteris comercials sinó obeint a exigències de caràcter militar. Allò va contribuir més del que es pugui imaginar a evitar un parcial estancament tecnològic implícit en una economia de béns de consum”¹⁰.

La *societat civil* és el reconeixement de la legitimitat de la violència capitalista. Mirar-se en aquest mirall i reconèixer-se en ell, va més enllà de l'esfera de l'acumulació de forces polítiques del capitalisme com una acció pacífica. És el terror com a fonament de la pau; és la història de la violència exercida contra els pobles, violència que es fa en nom de la convivència, dels interessos superiors de l'economia, al dir de Mussolini, l'avenç del capitalisme.

La sang dels pobles assassinats, desmembrada de les seves veus al no poder narrar les causes de la barbàrie, tampoc podrà retornar a les seves terres, doncs els homes de rapinya s'hi han imposat amb les seves ben equipades gents; però, el president Álvaro Uribe Vélez ha assenyalat que l'agricultura s'està recuperant. Els membres de la *societat civil*, propietaris privats de la terra on els pobles camperols han estat des de sempre desterrats, són els qui governen la recuperació de l'agricultura “amb palma africana”¹¹, tal

⁸ Oriana Fallaci. 1980. Entrevista con la historia. Círculo de Lectores, Bogotá.

⁹ Jacques Le Goff. 1995. Pensar la historia. Altaya, Barcelona, p.196.

¹⁰ Jacques Le Goff. 1995, p.196.

¹¹ Intervenció del President Uribe Vélez a l'arribada del professor Moncayo a la Plaça de Bolívar a Bogotá. 2 d'agost de 2007.

com ho va proclamar Uribe Vélez el dos d'agost de 2007 en el seu discurs des de la Plaça de Bolívar a Bogotá. Després del seu discurs, a la revista Semana es publica una nota sota el títol 'Qui ens defensarà?', en la que explica sobre el desplaçament de camperols de "Curvadó i Jiguamiandó (Chocó)" per grups paramilitars al 1996, assenyalant com "des d'aleshores la zona ha estat aprofitada per 14 empreses que allí desenvolupen sembrats de palma africana i ramaderia"¹². Aquest "aprofitament", que realment és la imposició per les empreses transnacionals i els gremis econòmics d'un model econòmic a sang i foc, és narrat pel camperol de 67 anys d'edat Enrique Petro, a qui li assassinaren dos dels seus fills, "un de 19 i un de 21", i qui és habitant de Curbaradó i membre del Moviment Nacional de Víctimes de Crims d'Estat; la narració la va realitzar al programa de televisió La Noche de RCN¹³:

Claudia Gurizatti: Vostè, a més, en la seva família va ser l'únic que es va quedar a viure al poble; per què?

Enrique Petro: "Jo em vaig quedar perquè no tenia on anar i la meva família eren bastants; i cap a on me n'anava? Vaig sortir de la finca i me'n vaig anar al poble de Belén de Bajirá, i allí vaig durar cinc anys, i... desplaçat allí, i quan hi vaig anar tot el que tenia se'm va perdre, vaig retornar al... al 2002, vaig tornar altre cop i vaig demanar permís a l'exèrcit perquè em deixés entrar a la finca, a dins ja no vaig trobar sinó pura mala herba i... i vaig tornar altre cop novament... a la casa a Bajirá, on tenia la meva família i els vaig dir a la meva família que jo me n'anava a treballar i vaig treballar un any, l'any d'estar treballant van entrar almenys els empresaris que ja anaven comprant per allí terres traient-los la terra als camperols per sembrar la palma..."

Claudia:Paramilitars o qui?

Enrique Petro: "Paramilitars, i deien que eren empresaris, i com que jo no els vaig voler vendre la... la finca pel que ells deien, aleshores van enviar un grup, un dia divendres a... a matar-me, perquè jo me n'anava i treballava tota la setmana, fins al dissabte jo sortia, a... a on tenia la família, i aquella setmanavaig sortir el divendres, quan ells hi van anar, ja no m'hi trobaren. I allí, i allí almenys vaig arribar altre cop al poble de Bajirá, i allí me'ls... els caps paramilitars m'aturaven allí, que no em deixaven entrar (...) i allí va ser que em van detenir allí fins que l'empresa URAPALMA em va treballar tota la finca i la sembrà de palma; em van danyar tot el que tenia, tenia cinquanta hectàrees en fusta, me les van esmotxar totes, tenia... trenta-set hectàrees de filat, i tenia..."

Claudia Gurizatti:Va perdre les seves terres.

Enrique Petro:"I vaig perdre les terres, les terres les van prendre ells per sembrar la palma africana..."

Aquest president, o qualsevol altre, que apareix en vídeos acompanyat de reconeguts paramilitars¹⁴, o en un informe desclassificat de la CIA¹⁵, pot proclamar, sense ruboritzar

¹² Semana. 2007. ¿Quién nos defenderá? 30 de juliol a 6 d'agost de 2007, edició 1317. Bogotá.

¹³ Claudia Gurizatti. La Noche RCN. 25 de juliol de 2007.

¹⁴ <http://www.youtube.com/watch?v=j1BdZmHhUxQ>

¹⁵ Michael Evans – 202/994-7000 mevans@gwu.edu. US Intelligence listed colombian president Uribe among "important colombian narco-traffickers" in 1991. For Release, August 2, 2004. Then-Senator "Dedicated to Collaboration with the Medellín Cartel at High Government Levels". Vegi's també sobre relacions familiars: Julio

a la *societat civil*, la recuperació de l'agricultura apuntalada en els crims estatals del paramilitarisme; d'aquesta manera es continua desmembrant i enterrant en la fossa comuna del desenvolupament la diversitat agrícola dels camperols assassinats i desterrats sota la projecció de milions d'hectàrees d'aquest megaprojecte de les mateixes empreses transnacionals i dels gremis econòmics beneficiaris directes de l'assassinat i el desterrament. El paramilitar Ever Veloza, conegut com a HH, "comandant del terrible Bloque Bananero amb influència a tota la zona de l'Urabá", segons s'escriu a la revista *Semana*, zona des de la que també va ser desterrat el camperol Enrique Petro, planteja clarament com pel paramilitarisme "la idea era que es reactivés l'economia bananera allí"¹⁶. Per aquesta *reactivació de l'economia capitalista* (desposseïció dels escassos mitjans de producció dels camperols i concentració d'aquests en mans dels capitalistes), l'Estat, les transnacionals, les companyies bananeres, de palma africana, etc., com a exercici de poder, van definir el traçat polític, econòmic, ideològic i militar de totes les seves institucions; han orientat recursos i creat estratègies per l'avenç d'aquestes relacions socials del capital pel sotmetiment, l'explotació i l'exercici del terror sobre el poble a Colòmbia. No són, com clamen alguns intel·lectuals que empal·lideixen davant la història de la desposseïció però s'avergonyeixen davant la història de la resistència dels pobles: coses "d'actors armats" o "d'exèrcits enfrontats".

El paramilitar Velosa qualifica "l'ajuda" "de tota la força pública"¹⁷ amb el màxim puntuació de 10; allí hi ha el general Rito Alejo del Río, quan a l'Urabá trepidava pel terror la sang dels pobles sota la governació de l'avui reelecte president de la república i el comandament militar del general Rito Alejo del Río; aquest general va ser homenatjat pels feixistes a Bogotá amb discurs d'Uribe Vélez degudament inclòs. El paramilitar Velosa coincideix amb el president Uribe en reconèixer els mèrits, no ja de les institucions de l'Estat i de les empreses transnacionals i els gremis econòmics, com de la "força Pública" i del general Rito Alejo del Río. És l'economia capitalista amb els seus ideòlegs, els seus acadèmics, els seus economistes i els seus estadistes apuntalats en els seus exèrcits mercenaris per *reactivar l'economia*.

I la història dels pobles continua sent reduïda a les escombraries dels casos que s'acumulen a les institucions judicials, perquè la justícia no neix del poder de les veus dels assassinats, dels desapareguts, dels pobles desterrats. Les relacions econòmiques sobre les que s'organitza la societat capitalista no poden ser qüestionades en els estrats judicials, ni en cap institució dels homes de rapinya. La *societat civil* pot exhibir amb orgull aquesta mutilació, perquè les seves relacions de classe han estat desmembrades en els expedients judicials de les accions de les seves ben equipades gents; aquestes relacions de classe de la *societat civil*, al desmembrar als pobles camperols dels seus territoris, repeteixen la imatge del desmembrament dins dels processos judicials, novament per enfortir els seus propis interessos: l'economia capitalista se salva sota el tall fet per l'aparell judicial, tall que separa artificialment del cos de la societat capitalista l'element que li dona la seva major dinàmica: la guerra contra els pobles per l'apropiació privada dels territoris i els recursos. La *societat civil* pot continuar imposant-se en els territoris amb les seves ben equipades gents. Aquests són els mateixos territoris sobre els que es construeixen les pàgines més exitoses del **desenvolupament sostenible** de les empreses transnacionals i dels gremis econòmics.

César García Vásquez, Historiador. Especial per La otra Verdad Periodismo Investigativo. LAZOS FAMILIARES.

Álvaro Uribe Vélez, Pablo Escobar Gaviria y los Ochoa.

16 *Semana*. 2007. 6 al 13 d'agost de 2007, edició 1318, Bogotá, p.36.

17 *Semana*. 2007. 6 al 13 d'agost de 2007, p.36.

Mentre els exèrcits que impulsen les polítiques de les institucions del capital maten a camperols indefensos, i els arranquen trossos de les seves carns per devorar-los, i beuen de la seva sang per fer créixer en les hordes de mercenaris la sed de l'assassinat, segons el testimoni d'un paramilitar difós per la televisió a Colòmbia, les empreses transnacionals i les institucions capitalistes devoren els recursos que pertanyen als pobles sense poder saciar la seva sed de guanys que els empeny cada cop més a la realització dels crims més aberrants. És el terror que només pot repetir el seu rostre; és el canibalisme de l'economia capitalista que ens condemna a viure la infinita repetició de l'espant; és aquest mateix rostre el que reconeix la diversitat cultural, i que parla als pobles del món del desenvolupament i de la democràcia.

En aquests temps que encara no acaben de passar, el president Harry Truman parlà al 1949 de països **subdesenvolupats**, donant-li continuïtat a la ja vella història de les civilitzades i no menys fatals intervencions tan nord-americanes com de tots els països imperialistes sobre els pobles del continent; aquestes relacions de dominació neguen la vida i la sobirania popular, generant a la vegada la negació de la història de lluita dels nostres pobles, la traïció als nostres pensaments, la destrucció de les nostres formes organitzatives, i en molts casos, produint allò que Bolívar va anomenar "l'afecció forçat per l'imperi de la dominació"¹⁸

El vell colonialisme va anar generant un nou llenguatge com a part del procés d'aprofundir la dominació; és el llenguatge de la sagnant festa de la mort; és el llenguatge dels homes de rapinya i de les seves ben equipades gents; paraules com "endarreriment", "països en vies de desenvolupament", "desenvolupament humà sostenible", "desenvolupament sustentable", han servit de portada a les velles polítiques que es presenten com "ajuda pel desenvolupament", "ajuda social", "ajuda humanitària", sempre com a part d'aquests complexos mecanismes que aprofundeixen l'explotació i que afirmen cada cop més les relacions de dependència.

El rigorós control militar dels pobles i dels seus territoris és part fonamental de les regles en aquest llenguatge econòmic; el control militar l'exerceixen "les seves ben equipades gents" per garantir l'acumulació de la riquesa; la sagnant festa de la mort és el llenguatge del mode de producció capitalista; aquest mode com s'organitza la producció atribueix a les borradures sagnants de la seva escriptura com a responsabilitat dels "actors armats". Els milers de sindicalistes assassinats, els milers de camperols, nens, homes, dones i ancians massacrats, són indicadors de la concentració de la riquesa. Quan els homes de rapinya parlen dels "actors armats", pretenen deixar saldada la seva escalada militar contra els pobles del món, presentant una ficció com la realitat que ataca als pobles: la ficció de que són el mateix els filibusters William Walker, aquests que continuen caçant als pobles com qui caça cérvols o conills, i les maneres com els pobles s'organitzen per la seva defensa en aquesta sagnant festa de la mort que imposa el capitalisme, i de la que continua traient tan bon profit fins als nostres dies.

"L'afecció forçada per l'imperi de la dominació" ha permès que en aquesta sagnant festa del mode de producció capitalista hi hagi qui parli des de la falsa existència d'un altre lloc polític denominat "la societat civil". "Societat civil" i "actors armats" són paraules d'aquest nou llenguatge dels homes de rapinya des del que construeixen avui les pàgines més exitoses del **desenvolupament sostenible**. Som, segons l'ideari, el llenguatge i les polítiques dels homes de rapinya, el resultat històric de la nostra pròpia incapacitat per

¹⁸ Simón Bolívar. Carta de Jamaica. Contestación de un Americano Meridional a un caballero de esta isla. Kingston, 6 de setembre de 1815.

produir, de la nostra pròpia ignorància per governar, de la nostra pròpia impotència per ser. No escatimen els dòlars per la sagnant festa de la mort. No escatimen ni els dòlars ni els euros per promoure l'afecció forçada per l'imperi de la dominació. No escatimen invertir en la sagnant festa de la mort de la que tan bon profit ja n'han tret.

3. Estat corporatiu: el negoci del desenvolupament sostenible

En els temps que estem vivint, la *gola dels homes de rapinya* expressa els seus vells interessos en una nova llengua. Sota els vestuaris d'aquesta nova llengua es materialitza l'expansió del **mercat** com a política de l'**Estat corporatiu**; la idea del *desenvolupament sostenible* és la biga mestra del *corporativisme*; aquest és l'Estat de les empreses transnacionals i els gremis econòmics, i l'espai de la seva realització és el mercat. Són els interessos del capital els que determinen el contingut de classe de les seves polítiques, l'objectiu de les seves lleis, i la naturalesa de les seves institucions. El *govern corporatiu*, del que avui ens parlen les institucions del capital i les seves empreses, és el govern del capital que imposa com a solució política a les seves crisis el camí del feixisme; un dels propagandistes del corporativisme a Colòmbia assenyala que “si quelcom ens ha ensenyat la història és que no existeixen filantròpics i que **totes les relacions polítiques estan subordinades pel diner**”¹⁹.

El capitalisme llança sobre els pobles un “flux d'idees” com a part dels mecanismes per aprofundir el sotmetiment i l'explotació dels pobles. David de Ferranti, ex vicepresident per Amèrica Llatina i el Carib del Banc Mundial, va plantejar que “el flux d'idees com una major **obertura al comerç i a la inversió estrangera directa (IED)**”²⁰, són elements que contribueixen al creixement econòmic i a “la reducció de la pobresa”. Les idees del sotmetiment dels pobles als interessos del mercat, idees que continuen imposant a través del corporativisme, col·loquen com a aspectes coherents de la seva política la major concentració de la riquesa junt a l'objectiu suposat de reduir la pobresa. Aquí el retorçat llenguatge dels ciutadans corporatius para la trampa del *desenvolupament sostenible*, de la *pau* com a conciliació d'històries i interessos irreconciliables, o de la cànvida història mediambientalista dels *serveis ambientals*; però l'explotació dels pobles continua sota la falla sinistra de la integració vertical del corporativisme.

Per combatre la pobresa aquests *ciutadans corporatius*, com anomenen als homes de rapinya les Nacions Unides, s'han posat a la tasca de promoure “una saludable competència i un adequat funcionament dels mercats”; això es fa al “privatitzar les empreses estatals, reduir les regulacions que restringirien la competència, liberalitzar el comerç i la inversió, i atraure inversionistes internacionals”²¹. Serà per això que la Organització de les Nacions Unides promou la liberalització de l'aigua, el mercat de terres com a fonament d'una suposada “reforma agrària”, i el mercat d'aliments com a eix de la

¹⁹ El estado corporativo en Colombia. 21 03 2007. <http://desenfin.wordpress.com/2007/03/21/el-estado-corporativo-en-colombia/>

²⁰ Laura Ramos. 2006. Los crímenes de la deuda. Deuda ilegítima. Icaria Editorial, Barcelona, p.17.

²¹ Charles Oman. 2006. Gobierno corporativo para el desarrollo económico. A: Gobernabilidad corporativa, responsabilidad social y estrategias empresariales en América Latina. Comisión Económica para América Latina y el Caribe CEPAL, Mayol Centro de Desarrollo de la Organización de Cooperación y Desarrollo Económicos OCDE, GTZ, Ministerio Federal de Cooperación Económica y Desarrollo de Alemania BMZ, pp. 26 i 27.

seguretat alimentària per garantir, no se sap com, l'accés al menjar. Integrar-se a aquest sistema econòmic que pretén representar les relacions socials com a relacions entre coses, i l'interès dels capitalistes com el mateix interès dels pobles explotats i sotmesos del món, és assumir que el mercat és l'espai per la recreació i pervivència de totes les formes de vida, i per tant, l'espai de realització de la vida dels pobles.

Sota la suposició de combatre la pobresa, s'imposa des de l'Estat corporatiu la política de la "integració vertical amb la indústria i el comerç"²² dels treballadors i poblacions rurals, integració que ja està escrita a la llei; aquesta *integració vertical* es fa sota el poder dels latifundistes, dels seus legisladors i organitzacions armades, dels gremis econòmics i de totes les institucions del capital, des de la Organització de les Nacions Unides fins l'Institut Colombià de Desenvolupament Rural Incoder, que imposen la "coordinació"²³ i la "conciliació dels interessos i processos de l'activitat empresarial"²⁴ amb el que ells denominen la "societat civil". Aquest flux d'idees busca destruir la força dels pobles per sumar-les a l'Estat corporatiu, i està centrat en tres aspectes principals: la conciliació d'interessos que són històricament antagònics entre el capital i el treball; l'acceptació forçada de la solució de conflictes per les empreses transnacionals i els gremis econòmics, solució de conflictes que sempre ha d'afavorir els interessos de la producció capitalista; per últim, l'exercici dels gremis econòmics i les transnacionals de funcions legislatives o de caràcter "consultiu" amb el seu propi Estat corporatiu. Aquestes tres característiques són característiques del feixisme i es troben en la legislació mitjançant la qual Benito Mussolini li va donar vida jurídica a les *corporacions*; aquestes *corporacions* són la manera com el feixisme va organitzar les diverses branques de la producció a l'Estat Corporatiu, tal com es fa avui amb la llei 811 de *cadena productiva* a Colòmbia. La *integració vertical* és la integració "orgànica" a l'Estat corporatiu, i els pobles no poden afectar, com ho plantejà Mussolini, "els interessos superiors de la producció". Ja s'escolta el cant fúnebre del corporativisme en la veu de les organitzacions que entren sota la lletra dels codis amb els grillons als peus per col·locar-se al servei dels antics capatassos.

El desenvolupament sostenible o sustentable, com a estratègia del corporativisme, està determinat pels interessos del capital, i els treballadors i els pobles han de renunciar a la història de les seves lluites i dels seus interessos, a les seves terres i territoris, a les seves pròpies formes d'organització, a les llavors pròpies, a la memòria dels seus morts, a la pròpia paraula, etc., doncs han d'integrar-se verticalment a la indústria i al comerç, sotmetent-se a l'arbitri econòmic, jurídic, polític, ideològic i cultural de l'Estat corporatiu de les empreses transnacionals i dels gremis econòmics. El *govern corporatiu*, tal com anomenen avui a l'Estat corporatiu els seus ideòlegs, té com a objectiu garantir a les empreses transnacionals "el retorn de la seva inversió"²⁵. "La governabilitat corporativa aporta positivament al desenvolupament sostenible"²⁶, doncs aquesta política del

22 Reforma agrària: no més dilacions. Gabriel Rosas Vega. Ex ministre d'Agricultura i membre del Consell Editorial de la revista *Economía Colombiana*, pp. 33-44.

23 Llei 811 de 2003, paràgraf 1.

24 Oficina del Pacte Mundial de Nacions Unides (UN Global Compact). Aquesta iniciativa va ser impulsada pel Secretari General de la ONU l'any 2000.

25 Germano M. De Paula i Leonardo E. Stanley. 2006. p. 77. Vegi's també, Julián Benavides Franco. *Historia del Gobierno Corporativo en el mundo, Definición, y objetivos del Gobierno Corporativo*. A *El Libro Blanco de Gobierno Corporativo*. Confecámaras.

26 Georgina Núñez i Alicia Bárcena. 2006. *La contribución de los gobiernos corporativos responsables a la sostenibilidad ambiental*. A, *Gobernabilidad corporativa, responsabilidad social y estrategias empresariales en América Latina*. CEPAL, GTZ, Centro de Desarrollo de la Organización de Cooperación y Desarrollo Económicos

desenvolupament sostenible ha estat dissenyada i promoguda pels ciutadans de l'Estat corporatiu. El *desenvolupament sostenible* és el “marc de negoci”²⁷ de les empreses transnacionals; és “una nova cultura de fer negocis, la qual incorpora la **sostenibilitat** en el disseny explícit dels processos (i de les mateixes empreses)”²⁸; el *desenvolupament sostenible* és un criteri per “definir la **competitivitat** empresarial”²⁹.

Aquestes idees del *desenvolupament* i la *sostenibilitat*, es llancen des d'una ja llarga història en la que els moments de major agressió econòmica, política, militar i ideològica que es llancen contra els pobles, es fan per aprofundir la concentració de la riquesa. És la manera com el capital, que és una relació social, s'enforteix: concentrant d'una banda la riquesa, aprofundint, d'altra, la misèria i l'explotació dels pobles. El desenvolupament, que és la manera com es planifica l'explotació, és a la vegada la planificació de la desposseïció de la riquesa dels pobles, la producció de la pobresa.

4. La rendibilitat de la mort

Les privatitzacions avancen amb la militarització dels hospitals públics, sent aquesta una de les maneres com els capitalistes garanteixen el mercat de la salut pel creixement de les seves empreses; la ofensiva privatitzadora, on la Unió Europea i les Nacions Unides marxen al capdavant dels esquadrons del corporativisme, és considerada per l'Estat corporatiu com un dels sis factors que “han augmentat la rellevància del tema de la governabilitat corporativa”³⁰; junt a les privatitzacions, també s'hi troba “la reforma dels fons de pensions i el creixement de l'estalvi privat”, així com “la desregulació i la major integració dels mercats de capitals”³¹. Davant d'aquesta desposseïció planificada pel mercat de les condicions de vida dels pobles, l'Estat corporatiu parla de “consum sustentable”³².

Les *privatitzacions* i el *consum sustentable* són dos aspectes amb els quals el corporativisme col·loca el miratge del consum com a esquer per la integració vertical. De tot això no se'n escapa ni l'aigua. A l'Informe de les Nacions Unides sobre el

(OCDE), Ministerio Federal de Cooperación Económica y Desarrollo de Alemania, p.71.

27 Germano M. De Paula, Joao Carlos Ferraz y Georgina Núñez. Una agenda actual para el desarrollo empresarial en América Latina. A: Gobernabilidad corporativa, responsabilidad social y estrategias empresariales en América Latina. CEPAL, GTZ, Centro de Desarrollo de la Organización de Cooperación y Desarrollo Económicos (OCDE), Ministerio Federal de Cooperación Económica y Desarrollo de Alemania, p.4; Georgina Núñez y Alicia Bárcena. 2006. La contribución de los gobiernos corporativos responsables a la sostenibilidad ambiental, p.49.

28 Georgina Núñez y Alicia Bárcena. 2006, p.51.

29 Georgina Núñez y Alicia Bárcena. 2006, p.52.

30 Germano M. De Paula i Leonardo E. Stanley. 2006. Gobernabilidad corporativa en América Latina: estructura patrimonial, prácticas y políticas públicas. A: Gobernabilidad Corporativa, responsabilidad social y estrategias empresariales en América Latina. CEPAL, GTZ, OCDE, Ministerio Federal de Cooperación y Desarrollo de Alemania. Colombia, p.79.

31 Germano M. De Paula i Leonardo E. Stanley. 2006, p.79.

32 Germano M. De Paula, Joao Carlos Ferraz i Gerorgina Núñez. 2006. Una agenda actual para el desarrollo empresarial en América Latina. A: Gobernabilidad corporativa, responsabilidad social y estrategias empresariales en América Latina, p.5.

Desenvolupament dels Recursos Hídrics al Món³³, les Nacions Unides clamen per “la reforma i **liberalització del sector de l'aigua**” (...) i per “**una participació major del sector privat**”. La privatització de l'aigua, que va produir l'aixecament popular a Bolívia durant el mes d'abril de 2000 en la ja coneguda *guerra de l'aigua*, és part de la ofensiva privatitzadora proclamada des de les Nacions Unides en benefici dels ciutadans del corporativisme. En un document de la Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE)³⁴ titulat “Agricultura i Aigua: Sostenibilitat, Mercats i Polítiques”, els 30 països membres plantegen:

“Als països de la OCDE les polítiques i accions comencen a canviar cap a una gestió més **sostenible** de l'aigua en el sector agrícola, ja que els seus dissenyadors de polítiques ja atorguen una major prioritat al tema de l'aigua en l'agricultura i utilitzen una barreja d'enfocaments voluntaris i reglamentaris, **basats en el mercat**, per abordar aquests assumptes. En general s'accepta la necessitat d'ampliar **l'us d'instruments de mercat**...”³⁵.

Sota la retòrica de la *sostenibilitat*, hi ha la realitat dels pobles; es planteja que “el consum d'aigua en mal estat provoca més morts que la guerra o el terrorisme”³⁶. Aquests són els morts de la ofensiva privatitzadora, pels quals allò sustentable del consum gràcies a la “liberalització del sector aigua”, segons política de Nacions Unides, no arriba per garantir-los la vida. Aquests milions d'éssers que moren anualment al món per falta d'aigua potable, són els milions d'éssers assassinats per l'economia capitalista.

En un país les estadístiques del qual assenyalen que el 61,2 per cent de l'àrea predial rural està en mans del 0,4 per cent dels propietaris, mentre a l'altra banda de la relació s'hi troba que el 57,3 per cent dels propietaris tenen amb prou feines l'1,7 per cent de l'àrea predial rural³⁷, parlar de *consum sustentable* sobre aquesta gens pacífica realitat, permet a aquest 0,4 per cent dels propietaris de les millors terres posar sota l'estora de les estadístiques els crims amb els que s'ha realitzat el miracle de la concentració de la terra. És als interessos d'aquest mateix 0,4 per cent de terratinents i legisladors a qui beneficia la política del desenvolupament sostenible i la *governabilitat corporativa*.

L'Estat corporatiu dels homes de rapinya actua en allò que consideren “mercats emergents” o països en desenvolupament, perquè aquestes economies transitin “cap a sistemes més oberts i pro mercat, a la vegada que a la vida política es transita cap a sistemes més democràtics”³⁸. El mercat, imposat pels interessos dels països capitalistes, és la presència real de l'Estat corporatiu: l'explotació dels recursos naturals per les

33 Water for people, water for life. United Nations Educational, Scientific and Cultural. Capítol: Col·locar les peces per armar el tot. www.unesco/water/wwap

34 Té 30 països membres, entre ells Austràlia, Àustria, Bèlgica, Canadà, França, Regne Unit, Estats Units, Espanya, Suècia, Alemanya, etc. En aquests països hi ha els majors productors d'armes i els que controlen el mercat de transgènics, llavors i agrotòxics.

35 Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) 2006. Agricultura i Aigua: Sostenibilitat, Mercats i Polítiques. Conclusions i Recomanacions, p.4.

36 ¿Qué fue de las promesas de los líderes mundiales para alcanzar los Objetivos del Milenio? 25 set. 2006. 07:15:40 CEST.

37 IGAC Corpoica (2002, volum 4, p.83).

38 Charles Oman. 2006. Gobierno corporativo para el desarrollo económico. A: Gobernabilidad Corporativa, responsabilidad social y estrategias empresariales en América Latina, pp. 21 i 22.

empreses transnacionals, amb la garantia de les andanades dels seus filibusters que continuen caçant als pobles com qui caça cérvols o conills, és al que denominen democràcia; “democràcies occidentals industrialitzades i amb mercats liberalitzats”³⁹, les anomena un Administrador de l'Agència dels Estats Units pel Desenvolupament Internacional USAID. Per l'Estat Corporatiu, llibertat de mercat és igual a llibertat política. En aquesta perspectiva de l'economia capitalista, l'Estat corporatiu es proposa “complementar i reforçar als països en desenvolupament els fràgils mecanismes de la **competència de preus** i de la **democràcia política**”⁴⁰.

5. Sostenibilitat corporativa

El Consell Econòmic per Amèrica Llatina CEPAL, un altre dels productors de les polítiques de l'*Estat corporatiu*, assenyala que s'ha de “promoure una major coherència entre les **polítiques comercials i les polítiques ambientals** amb mires a impulsar el **desenvolupament sostenible**”⁴¹. El mercat determina la naturalesa del desenvolupament sostenible i de les polítiques ambientals. Per això no és estrany trobar en el Corredor de Conservació Chocó-Manabí la política del “mercadeig de recursos genètics i biodiversitat agrícola”⁴². Aquesta estratègia ha estat traçada per: el Banc Mundial, que és un organisme especialitzat de la ONU; la ONG Conservación Internacional; el Fons GEF; la Fundació MacArthur i el Govern de Japó. El fons GEF és finançat per: el Programa de les Nacions Unides pel Desenvolupament (PNUD); el Programa de les Nacions Unides pel Medi Ambient (PNUMA); el Banc Mundial.

El Japó, que finança en part aquest tipus d'iniciatives ambientalistes, a més de la inversió en el mercat genètic a títol de la conservació, també inverteix en un projecte de “80 mil hectàrees [al Departament de Vichada] amb la finalitat de recuperar la vegetació, de recuperar el medi ambient, de produir cautxú natural, de produir dièsel biològic i de generar llocs de treball per a milers de colombians”⁴³, segons declaracions d'Álvaro Uribe Vélez. Aquesta població a la que es “donarà” llocs de treball, és part de la població reassentada forçosament junt a reinsertats paramilitars i membres de xarxes d'informants, amb la qual cosa es pretén esborrar la història del desplaçament i legitimar mitjançant

39 Andrew S. Natsios. 2002. Principis fonamentals del desenvolupament. Discurs pronunciat a la Fundació Heritage. 25 d'abril de 2002. <http://www.usaid.gov/espanol/principios.html>

40 Germano M de Paula, i altres. 2006. Una agenda actual para el desarrollo empresarial en América Latina. A, Gobernabilidad corporativa, responsabilidad social y estrategias empresariales en América Latina. CEPAL, GTZ, OCDE, Ministerio Federal de Cooperación Económica y Desarrollo de Alemania, p.3.

41 Informe conjunt OMC/OCDE (Organització Mundial del Comerç i Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic). 2005. Sobre assistència tècnica i creació de capacitats relacionades amb el comerç, p.80. www.ocde.org/dataoecd/32/58/34227542.pdf

42 Corredor de conservació Chocó-Manabí. Ecorregió terrestre prioritària del Chocó-Darién-Ecuador Occidental (HOTSPOT) Colòmbia i Ecuador. 11 de desembre de 2001. www.cepf.net/xp/cepf/static/pdfs/Final.Spanish.Choco-Darien-Western-Ecuador.Choco.EP.pdf p.34.

43 “Instituciones sólidas i empreses responsables amb millor gerència i ètica, són motiu de confiança en el país”. Tokio (Japó) 12 abr. (SNE). -Del text de la roda de premsa concedida pel president de la República, Álvaro Uribe Vélez, al Japan National Press Center, a la fi de la seva visita d'Estat per aquest país. <http://www.presidencia.gov.co/sne/2005/abril/12/10122005.htm>

aquests megaprojectes econòmics els segles transcorreguts del procés de la concentració de la terra. La política corporativa mediambiental i del *desenvolupament sostenible*, és l'expansió del mercat per la sostenibilitat i creixement de l'acumulació del guany dels capitalistes.

L'Estat Corporatiu fa dels recursos genètics i la biodiversitat agrícola una mercaderia. Per accedir directament a aquests recursos, l'Estat Corporatiu envaeix els territoris i tracta de colonitzar les diverses formes d'organització dels pobles: arriba amb els seus filibusters cada cop millor armats per assegurar els territoris i tenir així on fer caminar les idees del *desenvolupament sostenible* i de les seves polítiques ambientals. Els Estats Units, tan preocupats per l'escalfament global i el deteriorament de les condicions ambientals al món, és responsable del 25% d'emissions de CO₂⁴⁴; aquesta preocupació l'ha expressat destinant el 56,7% del seu pressupost l'any 2005 per a despeses militars, mentre que per les seves despeses relacionades amb investigació mediambiental hi va destinar l'1,7%⁴⁵. La preocupació pel medi ambient la materialitza desenvolupant la militarització del món per accedir mitjançant la diplomàcia de les armes al control de la naturalesa. A més de ser membre permanent del Consell de Seguretat de la ONU, Estats Units és un “dels cinc grans països tradicionalment exportadors d'armes”, junt amb Alemanya, França, el Regne Unit i Rússia⁴⁶. En aquestes condicions, els països que s'autoproclamen com a “desenvolupats”, defineixen el rumb del planeta col·locant als pobles sota la mira de les seves armes per empènyer-los als camins del desenvolupament. El blanc de les seves polítiques és la vida quotidiana dels pobles.

Estats Units, com a principal contaminador del món, també garanteix el seu monopoli sobre el medi ambient disposant d'universitats i empreses aplicades a la investigació militar, i amb institucions que recomanen a aquestes empreses assumir allò que l'Estat Corporatiu anomena “externalitats” de la producció: el medi ambient i allò social. És el cas de la Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic OCDE, institució que ostenta en la seva sigla les paraules “cooperació” i “desenvolupament econòmic”, polítiques econòmiques recolzades també en les pràctiques “humanitàries” i els “criteris filantròpics”⁴⁷ pel comportament empresarial de la indústria militar⁴⁸. Tot i totes aquestes previsions per garantir la *competència de preus* i els mecanismes de la *democràcia*, Andrew S. Natsions com a administrador de l'Agència dels Estats Units pel Desenvolupament Internacional (USAID), repetint les paraules de l'ex secretari d'Estat dels Estats Units Colin Powell⁴⁹, assenyala que “el capital és un covard”; aquesta

44 Revista ambiental Catorce 6. 2007. Nos estamos calentando. Número 1, agost a setembre, p.18.

45 Investigació militar: la cara oculta de la ciència (II) La investigació militar en EE.UU. Febrer de 2005. Campanya “Per la pau: No a la investigació militar”. Pàg. 3.
www.prouinvestigaciomilitar.org/documents/informes/imasd_militar_en_eeuu.pdf

46 Amnistia Internacional, IANSA, Oxfam Internacional. 2006. Armas sin fronteras. Campanya Armas bajo control, p.3. www.controlarms.org/es/assets/dc261006_armas_fronteras.pdf

47 Georgina Núñez i Alicia Bárcena. 2006. La contribución de los gobiernos corporativos responsables a la sostenibilidad ambiental. A, Gobernabilidad corporativa, responsabilidad social y estrategias empresariales en América Latina. CEPAL, GTZ, Centro de Desarrollo de la Organización de Cooperación y Desarrollo Económicos (OCDE), Ministerio Federal de Cooperación Económica y Desarrollo de Alemania, p.50. Aquesta publicació s'emmarca en el projecte “Modernization of the State: Productive Development and Sustainable Use of Natural Resources (CEPAL, GTZ d'Alemanya, et. al.).

48 Investigació militar: la cara oculta de la ciència (II) La investigació militar en EE.UU. Febrer de 2005. Campanya “Per la pau: No a la investigació militar”. Pàg. 2.
www.prouinvestigaciomilitar.org/documents/informes/imasd_militar_en_eeuu.pdf

49 Va ser Secretari d'Estat dels Estats Units amb George W. Bush.

covardia, sustentada en un poderós sistema militar, polític, econòmic i propagandístic per la dominació dels pobles, no és el reconeixement d'una debilitat del poder del capital; és l'exigència per l'exercici d'aquesta covardia que orienta tots els seus recursos, institucions, tàctiques, plans i estratègies, sobre els pobles; aquests són els únics mitjans que els garanteixen, d'una part, l'explotació, i de l'altra, la repressió sistemàtica de qualsevol intent de lluita popular.

La covardia del capital és el crim que practiquen les transnacionals i els gremis econòmics sobre els pobles. Des del reconeixement d'aquesta covardia la USAID pot concloure: "els negocis no reben inversions a no ser que comptin amb les suficients garanties"⁵⁰. Ja pel 1961, any en que va ser creada la USAID per John F. Kennedy, l'Estat a Colòmbia havia fet pública la seva preocupació sobre els "perills" que estava "engendrant" "l'aberrant"⁵¹ concentració de la terra. En idèntic sentit l'economista canadenc Lauchlin Currie, qui arriba a Colòmbia un any després de l'assassinat de Jorge Eliécer Gaitán encapçalant la primera missió del Banc Mundial al 1949, considerà que hi havia "massa gent tractant de guanyar-se la vida als camps"⁵²; per aquesta raó la seva política va incloure el desplaçament dels pobles camperols, per la qual cosa s'havia de "provocar una migració accelerada de treballadors ara relativament improductius cap a les grans ciutats"⁵³.

Després de mig segle d'aplicació de la política del senyor Currie i el Banc Mundial, avui, 4 de setembre de 2007, veiem a través dels noticiaris de televisió RCN i Caracol les escenes de l'intent de desallotjament de la seva casa d'una família a Bogotá, desallotjament impulsat pel sistema bancari per cobrar un deute hipotecari adquirit mitjançant el denominat sistema UPAC; el desallotjament és acompanyat per un jutge, amb una tanqueta de la policia disparant el seu canó d'aigua contra els habitants de la casa en la que hi ha nens, amb el pànic d'una dona anciana suplicant davant les càmeres de televisió, i amb un grup de l'esquadró de la policia antidisturbis arremetent contra les portes de la casa; tot aquest desplegament d'institucions, polítiques, tècniques, tàctiques i recursos, es dona gràcies a la política traçada pel mateix senyor Currie, "creador del sistema UPAC (Unitat de Poder Adquisitiu Constant)"⁵⁴; l'escena s'ha repetit amb algunes variacions a tot el país, doncs les víctimes del sistema UPAC paguen amb el seu deute una i altra vegada obtenint sempre l'efecte contrari: el deute es multiplica, les lleis responen als interessos del sistema financer, i el sistema judicial i esquadrans de policia operen com a mercenaris al servei del sistema bancari.

La política traçada per Currie és considerada per aquest com la base "d'una veritable revolució amb l'establiment dels més moderns sistemes de cultiu mecanitzat pel cotó, l'arròs, la civada, el blat, les patates i les oleaginoses..."⁵⁵, en contraposició a

50 Principis Fonamentals del Desenvolupament. 25 d'abril de 2002. Discurs de l'Administrador d'USAID Andrew S. Natsios, pronunciat a la fundació Heritage.

51 Ministeri d'Agricultura. 1961. Reforma Social Agrària a Colòmbia. Imprenta Nacional, Bogotá, p.16 i 17.

52 Lauchlin Currie. 1961. Operación Colombia, un programa de desarrollo económico y social. Sociedad Colombiana de Economistas, Biblioteca de estudios económicos, p.139.

[Http://www.contraloriagen.gov.co/html/RevistaEC/313_314.htm](http://www.contraloriagen.gov.co/html/RevistaEC/313_314.htm)

53 Lauchlin Currie. 1961. del mateix text, p.142. http://www.contraloriagen.gov.co/html/RevistaEC/313_314.htm

54 Gran Enciclopedia de Colombia del Círculo de Lectores, volum de biografies.

<http://www.lablaa.org/blaavirtual/biografias/currlauc.htm>

55 Lauchlin Currie. 1961. del mateix text, p.136.

"l'agricultura antiga, de tipus primitiu i no mecanitzada". És vella la creença del capitalisme sobre "que es pot produir un canvi imparabile i progressiu en l'aspecte tecnològic i en les forces productives, mantenint al mateix temps paralitzades la història, l'economia, la política, la societat i la cultura"⁵⁶. Aquells milions d'agricultors "primitius" que continuen sent llançats a les ciutats han de donar-li pas a la "revolució" representada en "els sistemes més moderns de cultiu mecanitzat". La *revolució tècnica* del senyor Currie suposa haver paralitzat les dinàmiques de la història. La política econòmica del capital, aprofundint les contradiccions de classe, manté i imposa la creença de que els pobles marxaran sota el jou de l'esclavitud pels camins de la mansuetud. "La revolució tècnica (exclama Lauchlin Currie) està definitivament en marxa"; el seu endarreriment tan sols es deu a "les polítiques mal orientades, l'escassetat de divises i a la desesperada competència dels agricultors tradicionals"⁵⁷. La seva "revolució tècnica" combat amb tots els mitjans creats pel capitalisme a la "desesperada competència dels agricultors tradicionals"; en aquest combat contra els "desesperats agricultors" és comú aplicar l'estratègia de guerra del desplaçament, les massacres, la imposició de monocultius, les ofensives ideològiques que pretenen acolorir de verd els horitzons sagnants, i totes les formes amb les que aquest calculat terror respon als interessos del capitalisme. Aquest procés econòmic del desplaçament i destrucció de la base de l'economia camperola va ser impulsat per les missions militars, de les quals es recorda la història del Brigadier General nord-americà William P. Yarboroug, qui mitjançant memoràndum secret va orientar "crear una força clandestina per realitzar funcions de contra-atac i contra-propaganda i, si fos necessari **executar accions paramilitars** de sabotatge o terroristes contra els opositors comunistes declarats, que Estats Units ha de recolzar"⁵⁸. Amb aquells camperols que realitzen "una agricultura antiga, de tipus primitiu i no mecanitzat", s'han construït els objectius sobre els que s'executen les "accions paramilitars": el capital remou així l'obstacle de la "desesperada competència dels agricultors tradicionals".

Avui podem trobar propostes de creació o redisseny de "nova ciutat"⁵⁹, com al Vichada, ciutats dissenyades per aixecar-se sobre la mort de la memòria de les causes econòmiques de les últimes dècades de desplaçament forçat, i per donar-li continuïtat a les concentracions forçades de població entorn als megaprojectes de "pi, cautxú, palma"⁶⁰; d'aquesta manera es repeteixen, per tragèdia dels pobles, els arguments de Lauchlin Currie; aquests arguments continuen necessàriament fiançats en les respectives missions militars, ja no en el context de la "Operació Colòmbia"⁶¹, com s'anomenà la política traçada per Currie, sinó en el context del Pla Colòmbia i els Laboratoris de Pau de la Unió Europea, i dels altres artificis verbals de les empreses transnacionals, dels gremis econòmics, i de l'anomenada "comunitat internacional". En un d'aquests megaprojectes es parla de sembrar "6,3 milions d'hectàrees d'oli de palma, pi caribeny i cautxú, en els

56 Luis Britto García. 2005. El imperio contracultural: del rock a la postmodernidad. Instituto Cubano del Libro. La Habana, p.338.

57 Lauchlin Currie. 1968. Desarrollo económico acelerado. Fondo de Cultura Económica. México, p.49.

58 Alberto Pinzón Sánchez. El fascismo colombiano. Text de la lectura realitzada el 23 d'agost de 2006 a la seu de l'Associació Llatinoamericana de la ciutat alemanya de Dresden. <http://politicauniversal.blogspot.com/2006/08/el-fascismo-colombiano.html>

59 EL COMERCIO. Economía. Ingemas y un empresario asturiano desarrollan en Colombia el mayor proyecto de biodiésel del mundo. Diumenge 14 de maig de 2006. <http://www.elcomerciodigital.com/pg060514/prensa/noticias/Portada/200605/14/GIJ-ACT-201.html>

60 A debate, megaproyecto de la Alta Orinoquia. 8 de març de 2005.

<http://www.nodo50.org/pachakuti/textos/campanas/agrocarburantes/recotresprensa.html>

61 Lauchlin Currie. 1968. Desarrollo económico acelerado. Fondo de Cultura Económica. México, p.11.

propers 20 anys⁶²; aquest “negoci global”⁶³, com l'anomenà l'aleshores Ministre d'Agricultura Carlos Gustavo Cano, imposa el reassentament dels desplaçats i la repoblació de territoris, sota l'argument d'estar “obrint espais econòmics i socials” per les poblacions que prèviament han estat desplaçades; aquests reassentaments es realitzen juntament a reinsertats paramilitars que continuaran exercint el control militar de la població.

Si al 1961 es va parlar de “l'aberrant” concentració de la terra, no es va fer per la justícia que havia d'aixecar-se sobre un país flagel·lat per les institucions del crim, sinó pels perills que podien generar-se per la continuïtat d'aquestes institucions. El senyor Currie, en aquest mateix any de 1961, com a prèvia a l'inici de l'Aliança pel Progrés del senyor Kennedy, va assenyalar que “una situació social extremadament explosiva i perillosa s'està creant entre un gran número de gents ignorants, desesperades i ressentides que creuen que no tenen res a perdre amb qualsevol canvi i que no es troben adaptades a l'actual sistema econòmic que, per altra banda, no els ofereix cap esperança”⁶⁴. Dit d'una altra manera, aquest “gran número de gents ignorants, desesperades i ressentides”, són per l'Estat, les empreses transnacionals, els gremis econòmics i el senyor Currie, “perilloses” i “explosives”. Res millor per contenir aquestes situacions “explosives” i “perilloses” de les “gents ignorants, desesperades i ressentides”, que l'estratègia de grups paramilitars del Brigadier General Yarboroug a Colòmbia. Avui, el senyor Currie continua el seu exercici de desplaçament com a part essencial de la política econòmica a Colòmbia, on els “amenaçats” terratinents i gremis econòmics continuen a la vegada “parlant en termes econòmics”, per afirmar que “hi ha massa gent tractant de guanyar-se la vida als camps”⁶⁵.

A més de quaranta anys de la Operació Colòmbia del senyor Currie, de l'Aliança pel Progrés i del Brigadier General Yarboroug, se segueix “parlant en termes econòmics” per afirmar que “hi ha massa gent tractant de guanyar-se la vida als camps”; amb l'*Estatut de Desenvolupament Rural* (Llei 1152 de 2007), es determina que el Ministeri d'Agricultura defineixi, tal com ho han realitzat fins al present les ben equipades gents del capitalisme, no tan sols quins són “els tipus de productor i la seva vinculació a les cadenes productives”⁶⁶, sinó també quins són “els productes, les seves mercaderies i la seva vocació exportadora”; d'aquesta manera se li expedeix acta de defunció al camperolat perquè no és el “tipus de productor” que les “cadenes productives” necessiten; en aquestes cadenes, tal com ho manifesta l'*Estatut de Desenvolupament Rural*, la ordre del dia és, d'una part, la servitud del camperol convertit en peó dels megaprojectes de palma africana, cauxú i cacau, i de l'altra, la “migració accelerada de treballadors ara relativament improductius cap a les grans ciutats”⁶⁷. Aquest desplaçament va ser cautelosament pensat per Lauchlin Currie i posat en pràctica com a política d'Estat fins als nostres dies, sempre amb “l'humanitari” propòsit o “fita suprema”, com ho anomenà

62 A debate, megaproyecto de la Alta Orinoquia. 8 de març de 2005.

63 Colòmbia presenta en Japón el mayor proyecto mundial de sumidero de CO2. Bogotá (RDS).
<http://www.nodo50.org/pachakuti/textos/campanas/agrocarburantes/recortes-prensa.html>

64 Lauchlin Currie. 1961. Operación Colombia, un programa de desarrollo económico y social. Sociedad Colombiana de Economistas, Biblioteca de estudios económicos, p.139.

65 Lauchlin Currie. 1961. Operación Colombia, un programa de desarrollo económico y social, p.139.

66 Ley 1152, 25 de juliol de 2007. Per la qual es dicta l'Estatut de Desenvolupament Rural, es reforma l'Institut Colòmbia de Desenvolupament Rural -INCODER- i es dicten altres disposicions. TÍTULO III: DEL DESARROLLO PRODUCTIVO Y TECNOLÓGICO. Capítol 1. De los proyectos productivos. Article 43.

67 Lauchlin Currie. 1961. Operación Colombia, un programa de desarrollo económico y social, p.142.

Currie, d'aconseguir “el benestar dels sectors més pobres”⁶⁸; aquest “objectiu es pot expressar [va escriure Currie] com a X número addicional de treballs no-agrícoles a l'any”. Els varis milions de persones llançades a la misèria i la indigència a les ciutats són part d'aquest “X número addicional de treballs no-agrícoles a l'any”, com també els varis milers d'assassinats i desapareguts sobre els que s'assenta la concentració de la terra i la modernització de l'agricultura. Aquesta modernització és àmpliament promulgada per l'Estatut de Desenvolupament Rural, política de modernització que s'adorna amb el llenguatge del “desenvolupament humà sostenible” (Article 1), i amb “el desenvolupament productiu, cultural i ambientalment sostenible” (article 43); aquesta és la manera de dir que les cultures continuen sent objecte d'un reconeixement que les destrueix, doncs la visibilitat jurídica és la seva negació i mort material per les dinàmiques econòmiques, polítiques i ideològiques que el capitalisme descarrega sobre elles per empènyer-les a viure l'esclavitud dels processos econòmics capitalistes.

Tot això significa la integració forçada dels camperols a les *cadenaes productives*, anomenades *corporacions* per Benito Mussolini. Pels qui són llançats a la misèria absoluta sota l'Estat corporatiu, els programes assistencialistes pretenen mantenir la degradació humana en una escala considerada pels capitalistes com a “manejaable”; Benito Mussolini va assenyalar:

“En totes les societats nacionals és inevitable la misèria. Hi ha un percentatge de persones que viuen al marge de la societat; d'elles s'ocupen institucions especials”⁶⁹.

Aquest és part del cost de la integració forçada dels treballadors sota els interessos i el govern dels gremis econòmics, tal com és característic del corporativisme. A la legislació hi són presentstermes com el de “integració vertical”, o el de “control de productors verticalment integrats”; aquesta última expressió està en la resolució 1516 de 2005 de l'Institut Colombià de Desenvolupament Rural (INCODER). En aquesta resolució es proclama “la participació de les comunitats negres o afrocolombianes en les Aliances o Associacions Empresariales”, aliances que la llei imposa per ser realitzada amb aquells que han desplaçat i robat la terra a les comunitats afrodescendents; és aquest empresariat del desplaçament, del robatori i de l'assassinat, els qui governen les cadenaes productives per major esplendor de l'Estat corporatiu.

Segons l'Estatut de Desenvolupament Rural, és l'INCODER la institució encarregada de l'execució del “pla d'acció pel desenvolupament productiu” (Art. 43); el pla és dissenyat a la vegada pel Ministeri d'Agricultura, amb el propòsit de “facilitar el desenvolupament de modalitats d'aliances productives, acords i pactes de competitivitat o altres iniciatives similars orientades a millorar la coordinació, la cooperació i l'eficiència en l'acompliment general de **les cadenaes productives**” (article 44). Aquesta integració vertical expressa la realitat de les cadenaes, ordenades sota el govern dels gremis econòmics i les empreses transnacionals, verticalitat en la que s'expressen els “interessos superiors de la producció”, tal com ho expressà el feixisme italià en paraules de Mussolini.

Sobre l'*aberrant* concentració de la terra a Colòmbia, Washington va aixecar els interessos de les seves empreses amb la denominada *Revolució Verda*: aquesta va ser, com totes les revolucions del capital, una revolució dels propietaris privats contra la possibilitat d'una revolució popular. Amb la *revolució verda* es va impulsar tan la inversió

68 Lauchlin Currie. 1968. Desarrollo económico acelerado. Fondo de Cultura Económica. México, p.35.

69 Benito Mussolini. s.f. El Estado corporativo. Buenos Aires. Editorial TOR, p.28.

de capital concentrant el crèdit agrícola en pocs productes (arròs, cotó, sorgo, soja, sèsam i canya de sucre), com un canvi tecnològic en el qual “el principi rector era el desenvolupament “de llavors d'alta resposta al risc i a l'us d'agroquímics”⁷⁰; això “va dura Colòmbia [a començaments de la dècada dels setantes] a ser el primer consumidor d'agroquímics d'Amèrica Llatina, superant inclús a Brasil i a Mèxic”⁷¹. La tècnica d'extensos monocultius i la concentració de les millors terres en mans dels terratinents que avui veiem en departaments com la Vall del Cauca, respon a aquesta història de l'agricultura capitalista; aquest tipus d'agricultura va ser desenvolupada sobre l'abonament que anava deixant “la violència”, per anomenar un fet que ja s'havia iniciat segles endarrere, i que avui continua amb llavors transgèniques, discursos medioambientals, tractats de lliure comerç, cadenes productives, i grups armats del servei oficial de les transnacionals i l'Estat. No s'entén d'altra manera, tal com ho publica la revista *Semana*⁷², que des de la presó els caps paramilitars continuïn en l'entrega de pobles per ser controlats pels seus sequaços, i les institucions oficials i la “comunitat internacional”, veedora interessada d'aquesta “mascarada sagnant”, com diria el poeta León Felipe, continuïn a la vegada parlant de pau, mentre l'exercici del terror els garanteix la reconcentració de la riquesa.

Amb la *revolució verda* es va iniciar l'última ofensiva del capitalisme en la tasca de fer veure la contaminació del món com un avenç científic, i la concentració de la terra i el major empobriment dels pobles com un avenç de la llibertat i la democràcia; la política de la *revolució verda* ha significat una derrota econòmica, política, ideològica i militar pels pobles; és una contrarevolució de les empreses transnacionals que ha comptat amb l'assistència d'institucions com el Centre Internacional d'Agricultura Tropical CIAT⁷³, i l'Institut Colombià Agropequari ICA; aquestes institucions van impulsar programes per “la subjecció als dissenys de l'oligopoli mundial que es va lucrar a escala planetària del nou format”⁷⁴; amb això es va produir la mort de molts productes de la diversitat agrícola que feien part de les economies camperoles. El CIAT ostenta ser “una organització sense ànim de lucre”, orientant les seves accions a “allò social” i “allò ambiental amb l'objectiu de mitigar la fam i la pobresa”, sempre, per suposat, “en països en vies de desenvolupament”⁷⁵. L'ICA va ser creat al 1962, tenint com una de les seves funcions la “transferència de tecnologia”; en aquest mateix any de 1962, en el *Missatge del Comitè Nacional Agrari al senyor President de la República*⁷⁶, tot i tenir com a propòsit “modificar l'estructura de la propietat rústica”, les seves paraules sobre la població camperola mostren la seva ubicació junt a la mirada política del senyor Lauchlin Currie:

“Infortunadament, la classe pobre camperola té pel regular mínima o cap instrucció; utilitza tècniques deficientes i rutinàries i manca, fins a dins de límits modestos, dels béns

70 Aurelio Suárez Montoya. 2007. El modelo agrícola colombiano y los alimentos en la globalización. Ediciones Aurora, p.39.

71 Aurelio Suárez Montoya. 2007. El modelo agrícola colombiano y los alimentos en la globalización. Ediciones Aurora, p.37 ss.

72 *Semana*. 2007, 14 al 21 de maig, edició 1306. Bogotá.

73 Aurelio Suárez Montoya. 2007. El modelo agrícola colombiano y los alimentos en la globalización. Ediciones Aurora, p.39.

74 Aurelio Suárez Montoya. 2007. El modelo agrícola colombiano y los alimentos en la globalización. Ediciones Aurora, p.40.

75 www.ciat.cgiar.org

76 Ministerio de Agricultura. 1961. Reforma Social Agraria en Colombia. Imprenta Nacional, Bogotá, p.15.

de capital que requereix una explotació menys primitiva”⁷⁷.

Ja han transcorregut quaranta-sis anys de la declaració oficial sobre *l'aberrant* concentració de la terra; des d'aquesta concentració de la terra s'ha vist en la lluita dels pobles per materialitzar la dignitat de la vida, un perill pels interessos de la oligarquia. Avui en dia el “temor que la descripció d'aquests perills podria despertar”⁷⁸ en els terratinents, transnacionals i gremis econòmics, s'intenta aixafar amb paramilitarisme, desenvolupament sostenible, Estat Corporatiu i la USAID. Pel 1962, any en que s'inicia l'Aliança pel Progrés, la qual és l'inici real del Pla Colòmbia, i dècada en la que el president nord-americà John F. Kennedy va afirmar que aquella era la dècada del desenvolupament per Amèrica Llatina, es va fer públic que les “missions de 'consellers' militars (...) es van posar un mateix vestit de civil: la USAID”⁷⁹. En el text citat de Noam Chomsky i que toca de forma directa el paper contrainsurgent de la USAID, Chomsky va escriure: “...ningú sembla saber amb certesa on acaba la CIA i on comença el programa d'ajuda civil USAID”⁸⁰. A peu de pàgina l'autor cita la declaració del Cap de l'Ajuda Exterior dels Estats Units, John A. Hannah, publicada al Boston Globe el 8 de juny de 1970, en la que admet “que la USAID serveix de cobertura a la CIA”. La covardia del capital davant els perills que la concentració de la riquesa ha despertat, ha comptat sempre “amb les suficients garanties”⁸¹.

A Colòmbia la USAID, enfront als territoris dels pobles que “tenen un significat potencial econòmic” (“have significant economic potential”)⁸², segons les pròpies avaluacions de la USAID, fa presència mitjançant un dels seus projectes denominat MIDAS (Més Inversió pel Desenvolupament Alternatiu Sostenible), en 81 municipis dels departaments del Putumayo, Nariño, Cauca, Valle del Cauca, Chocó, Antioquia, Huila, Tolima, Santander, Bolívar i Cesar; la seva presència significa, tal com el nom d'aquesta agència de cooperació ho pregona, la imposició de les polítiques de desenvolupament del Nord amb la garantia de les ben equipades gents d'aquests homes de rapinya.

No és novetat saber que la USAID, des del moment en que el Pla Colòmbia va ser dissenyat, va considerar que “la seguretat és l'element clau”⁸³; aquest Pla inclou com a part de la seva política el desplaçament de milers de pobladors, i busca assegurar recursos al sud de Colòmbia per les transnacionals petrolieres. Un dels antecedents polítics del Pla Colòmbia és la Primera Cimera de Nacions Unides sobre Medi Ambient i Desenvolupament (Río de Janeiro, 1992), o Cimera de la Terra. En aquesta Cimera la ONU “va posar en mans del Banc Mundial gran part del control financer de l'ajuda pel **desenvolupament sostenible** (...) A través del finançament de projectes de desenvolupament, el Banc va anar obrint el sector de combustibles fòssils dels països

77 Ministerio de Agricultura. 1961. Reforma Social Agraria en Colombia, p.29.

78 Ministerio de Agricultura. 1961. Reforma Social Agraria en Colombia, p.17.

79 Noam Chomsky. 1972. La guerra en Asia. Barcelona, Ediciones Ariel, p.235. Vegi's també The Heart and Mind of USAID's Vietnam Mission, per Marc Leepson, qui va servir amb les Forces armades dels Estats Units a Vietnam.

80 Noam Chomsky. 1972. Del mateix text, p.230.

81 Principios Fundamentales del Desarrollo. 25 d'Abril de 2002. Discurs de l'Administrador d'USAID Andrew S. Natsios, pronunciat a la fundació Heritage.

82 Geographic Focus of the USAID / Colombian Program for the period 2006-2008. bogota.usembassy.gov/wwwfai02.pdf

83 Assistència dels Estats Units a Colòmbia i a la Regió andina. Testimoni d'Adolfo Franco, Sub-Administrador de la USAID per Amèrica Llatina i El Carib. http://www.usaid.gov/espanol/ty020410_sp.html

perifèrics per satisfer les creixents necessitats dels països industrialitzats del Nord⁸⁴. L'objectiu d'aquesta Cimera sobre medi ambient i Desenvolupament, conclou per ser el desenvolupament sostenible de la política d'explotació petrolera per empreses com la Occidental o la Texaco.

L'aparent fracàs de les Nacions Unides “en els seus declarats objectius de frenar el canvi climàtic i reduir la pobresa”⁸⁵, reafirma la seva política d'expropiar els recursos als pobles al obrir els camins del món a les transnacionals petroleres; però sobretot de la política privatitzadora de la biodiversitat amb els corredors de conservació o corredors biològics, ja que el Banc Mundial és el “potencial beneficiari” “del comerç dels drets d'emissió de carboni sota les regles del Protocol de Kyoto”⁸⁶.

Els països del Nord continuen contaminant, mentre són els mateixos països del Nord els qui imposen les polítiques de mercat sobre els territoris estratègics habitats pels nostres pobles; en el Nord les empreses transnacionals emeten grans quantitats de contaminants, generant l'escalfament global; el sud està destinat, segons aquestes polítiques, a ser l'amortidor de la contaminació a la que el capitalisme no pot renunciar. D'aquesta manera, als pobles se'ls sotmet a noves formes d'esclavitud: les que es promocionen sota el nom de la *conservació* o dels *serveis ambientals*. Les polítiques conservacionistes dissenyades i imposades pels països del Nord, estan generant un nou desplaçament de les mateixes poblacions que l'*aberrant* concentració de la terra va llançar fa ja varies dècades als cims de les muntanyes.

L'explotació petrolera al Putumayo explica algunes de les “elevades preocupacions” de les Nacions Unides sobre el medi ambient expressades a la Cimera de la Terra; l'explotació petrolera es va acompanyar amb l'anunci del desplaçament forçat de la població en el marc del Pla Colòmbia, desplaçament que s'emmarca sota el discurs contrainsurgent i antinarcòtics, però que es realitza com una constant ofensiva militar estatal contra les poblacions camperoles; aquests mateixos territoris són avui l'escenari del suposat “ressorgiment” de grups que ara denominen “emergents”⁸⁷, però que són en realitat part de la mateixa vella història de les guerres del capital contra els pobles del món.

L'anunci de l'execució de la política del desplaçament amb el Pla Colòmbia va ser realitzat per l'avui filantròpic home de rapinya i ex president nord-americà Bill Clinton. Aquest ex president ha creat la fundació anomenada Clinton Foundation, la qual compta amb aportacions com els del magnat miner Frank Giustra, i els 100 milions de dòlars promesos pel magnat de les comunicacions Carlos Slim, “el rei Midas que fa 'tremolar' mercats”⁸⁸; la realitat que fa possible la bondat d'aquests ciutadans corporatius és “la desigual distribució d'ingressos”, la qual “ha pressionat a Slim a cedir part de la seva enorme fortuna”⁸⁹. Aquests magnats són membres de la “comunitat corporativa”⁹⁰, segons la

84 Laura Ramos. 2006. Los crímenes de la deuda. Deuda ilegítima. Icaria Editorial, Barcelona, pp.68 i 69.

85 Laura Ramos. 2006, p. 69.

86 Laura Ramos. 2006, pp. 70 i 71.

87 El Tiempo. 2007. Amenaza de 'narcoparas' enmig del país. 16 de juliol, p.1.

88 Carlos Slim, muy cerca de ser el más rico del mundo. 2 de juliol de 2007. A, Portafolio, Casa Editorial El Tiempo. Bogotá, pp. 1 i 4.

89 Carlos Slim, muy cerca de ser el más rico del mundo. 2 de juliol de 2007, p.4.

90 http://www.kintera.org/site/c.gpIQKXOBJqG/b.1406279/k.B8F/Clinton_Foundation_El_Centro_de_Recursos_EITC

terminologia de la Fundació; dins del marc de les polítiques corporatives, el senyor Clinton va participar el 13 d'abril de 2007 en el "Global Philanthropy Forum"⁹¹, o Fòrum Filantròpic Mundial. Tant desplegament filantròpic dels homes de rapinya avui deixa en el Putumayo més de tres-centes fosses comunes⁹², la persistent pràctica de guerra implementada des de Vietnam pels Estats Units de les fumigacions, amb un major desplaçament, més assassinats, i combats simulats per l'exèrcit, segons un comunicat recent de les organitzacions camperoles de la zona.

Per l'any 1999 el senyor Clinton, segons explica l'escriptor Sergio Ramírez en la seva columna del diari El Espectador, va reconèixer "la responsabilitat d'Estats Units en les massives violacions als Drets Humans a Guatemala"⁹³; dins d'aquestes "massives violacions als drets humans", Sergio Ramírez explica la massacre de San Francisco de Nentón, succeïda al juliol de 1983; en ella, i sota la doctrina de seguretat nacional, de la qual fan gala les institucions de l'Estat a Colòmbia, l'exèrcit guatemaltec, entrenat i assessorat pels Estats Units, va assassinar i va arrasar fins als seus ciments a un poblat sencer: "Les dones van ser despullades i violades, els nens enfilats en baionetes, i esbudellats. Van sumar prop de quatre-cents assassinats. (...) Després, el poblat va ser arrasat fins als seus ciments, i la terra erma, sobre la que va créixer amb els anys la vegetació, va ser aplanada amb bulldozers"⁹⁴. Tot i que això no va ser tot, doncs el crim va tenir una segona fase, com ens ho narra Ramírez, mesos després el mateix senyor Clinton es dona la tasca d'enunciar el desplaçament forçat dels pobles camperols com a part de la ofensiva militar al sud de Colòmbia. Aquest és l'amor a la humanitat denominada filantropia pels homes de rapinya, i és l'intent per amagar l'existència dels interessos de classe dels capitalistes.

L'inici de la ofensiva militar del Pla Colòmbia entre finals de 1999 i l'any 2000, té com a continuïtat la firma del contracte entre ECOPETROL S.A., que avui fa pública la integració de "pràctiques de govern corporatiu"⁹⁵, i el consorci Colombia Energy el 13 de juny de 2001; aquest consorci integrat per l'empresa russa ROSNEFT i les empreses PETROTESTING COLOMBIA S.A. I HOLSAN OIL S.A., instal·len maquinària a finals de l'any 2002. El desplaçament de la població al sud de Colòmbia anunciat a través dels mitjans de comunicació i executat directament pels Estats Units, va preparar el terreny per l'assentament dels interessos petrolers avui representats pel mateix George W. Bush i la Secretària d'Estat dels EUA, Condoleezza Rice. Els territoris del Putumayo, per on va iniciar la ofensiva econòmico-militar i humanitària del capitalisme, són territoris que per la USAID tenen "un potencial econòmic significatiu", segons ho consigna en el seu projecte MIDAS, aquell rei que continua convertint en or tot el que toca. Aquests territoris formen part del corredor Macizo / Putumayo, un dels sis corredors MIDAS definits per la USAID; en altres paraules, a més del molibdè i tantes altres riqueses, un corredor d'aigua i petroli, per no mencionar l'erm més gran del món, l'erm de Sumapaz, on també hi ha els homes de rapinya amb les ben equipades gents d'aquesta agència de cooperació.

Al costat del finançament per entrenar i equipar "a dos batallons antinarcòtics especials

__Earned_Income_Tax_Credit_Resouces_in_Spanish.htm

91 <http://www.clintonfoundation.org/041307-sp-cf-gn-sp-global-philanthropy-forum.htm>

92 <http://feeds.eltiempo.com/eltiempo/titulares>

93 Sergio Ramírez. 1999. Los huesos de los enterrados. Bogotá, El Espectador, 4 d'abril.

94 Sergio Ramírez. 1999. Los huesos de los enterrados. Bogotá, El Espectador, 4 d'abril.

95 ECOPETROL. 2007. ECOPETROL lanza su nueva marca. Bogotá, D.C., 23 de juliol.

(CNBN)", tal com ho va anunciar el president nord-americà Bill Clinton en el seu moment, va anunciar que "també [es proveiria] intel·ligència pels CNBN colombians i **ajuda per donar sostre i feina al poble colombià que serà desplaçat durant aquesta ofensiva al sud de Colòmbia**"⁹⁶. També ho va dir el senyor Barry McCaffrey al anunciar els primers 1.300 milions de dòlars "per recolzar les activitats anti-narcòtiques, el desenvolupament econòmic alternatiu, la vigència de la llei, els drets humans, el bon govern i **la reubicació dels desplaçats**"⁹⁷. Les bases militars situades al Putumayo resguarden els interessos petrolers del Consorci Colombia Energy, en contra dels interessos d'aquestes poblacions que van arribar a aquests territoris com a resultat d'anteriors desplaçaments, i que continuen sent l'objectiu militar dels interessos econòmics de l'Estat Corporatiu de les empreses transnacionals.

Ja pel mes de juny de l'any 2007, el govern de l'Equador i sota la presidència de l'economista Rafael Correa, s'inicia un cens per aconseguir, en un mitjà termini, atorgar cèdules de refugiats als centenars de milers de colombians expulsats pels interessos de l'Estat Corporatiu de les empreses transnacionals i dels gremis econòmics de Colòmbia. Aquest gest de solidaritat del poble germà de l'Equador i el seu govern, contrasta amb la militarització dels territoris petrolers del Putumayo; aquesta militarització garanteix l'explotació per les empreses transnacionals dels recursos naturals, a la vegada que garanteix i executa l'agressió sistemàtica contra el poble, doncs aquí a Colòmbia, tal com ho proclama la Organització de les Nacions Unides ONU, són les empreses transnacionals les qui avui ostenten el trampós i criminal títol de *ciutadans corporatius*, mentre les poblacions camperoles són tractades per l'Estat i les transnacionals com a bandes de criminals; aquest tractament inclou violacions, assassinats, tortures i desaparicions, amb la perseverant actuació de grups clandestins de l'Estat que es coordinen en les seves accions i reben recolzament logístic de l'exèrcit colombià, tal com fou narrat per un ex paramilitar a través del programa de televisió *Contravía* del periodista Holman Morris.

No és un fet a l'atzar que les ampolles d'aigua que es venen a la zona controlada per l'exèrcit al Putumayo, portin impresa la imatge corporativa de la USAID⁹⁸, mentre les poblacions recullen aigua de la pluja pel consum i manquen del servei elèctric i de clavegueram; aquesta agència del govern dels Estats Units apareix patrocinant l'embotellament i comercialització d'aigua, recurs atrapat sota el "Canvi de Deute per Naturalesa", com solen anomenar-ho els propagandistes de l'ambientalisme corporatiu; aquest "canvi" ha posat sota les lleis de l'Estat de Nova York⁹⁹ a la Sierra Nevada de Santa Marta, al Páramo de Sumapaz, al Parc Nacional Natural Tuparro al Vichada, entre altres territoris sobre els quals la USAID i tres ONG finançades per les empreses transnacionals (Conservació Internacional, WWF i TNC), legislen en anglès per major esplendor del desenvolupament sostenible i dels serveis ambientals.

A l'erm de Sumapaz s'hi troba un batalló d'alta muntanya, i el desplaçament va guanyant

96 CLINTON, Bill. Document amb la sustentació que fa al "Pla Colòmbia" davant el Congrés dels Estats Units l'11 de gener de 2000. A Desde Abajo, suplement especial Núm. 2, p.8.

97 McCAFFREY, Barry R. Declaració del Director Barry R. McCaffrey. Distribuït per la Oficina de Programes d'Informació Internacional, Departament d'Estat dels Estats Units. 11 de gener de 2000. A Desde Abajo, suplement especial Núm. 2, p. 11.

98 Treball de camp al Putumayo, juny de 2007. Vegi's també www.productosdepaz.com/agroamazonia.htm

99 Ministeri d'Ambient, Habitatge i Desenvolupament Territorial. Acord de Conservació Forestal. Diari Oficial Núm. 45.649, de 23 d'agost de 2004. 13.2 Llei de Govern.

terreny davant els embats de la intimidació, de l'empresonament d'homes i dones líders, i de l'assassinat de tres joves reconeguts de la comunitat; els cossos d'aquests joves van aparèixer destrossats, i al silenci que busca imposar la pràctica de l'assassinat, l'acompanya el silenci de les institucions mediambientalistes de l'Estat Corporatiu que neguen l'existència de l'Acord de Conservació Forestal; són aquestes institucions les que impulsen la submissió a les polítiques corporatives del desenvolupament sostenible i dels serveis ambientals, planificant així el desplaçament forçat que ja deixa milions de desplaçats al món a títol de materialitzar el discurs de la conservació¹⁰⁰. De la mateixa manera ho fan a través dels sis "corredors MIDAS" definits per la USAID¹⁰¹, dins dels quals el Putumayo s'hi troba el corredor Macizo / Putumayo; aquest corredor està conformat per la part occidental del Putumayo, més uns altres municipis als departaments del Tolima i el Huila; a través d'aquests corredors la USAID i l'Estat colombià implanten monocultius de palma d'oli, cacau, cafè i fruiters, i apunten a la destrucció de la base alimentària dels pobles agredits per les transnacionals, com també a l'articulació forçada d'una part de la població a les cadenes agroindustrials.

L'aplicació d'aquestes polítiques per l'expropiació violenta dels pobles i el seu sotmetiment als interessos del capital es repeteix des de diferents sectors de l'economia deixant la seva escriptura de mort sobre la vida dels pobles. L'empresa lletera COLANTA deu el seu nom a una llegenda celta on un rei es proposava "combatre les forces del mal", segons narra Gloria Gaitán; avui, aquesta llegenda del segle V és reeditada pels actuals empresaris "defensors del bé", defensa dins de la qual la concentració de la terra, la venda del país, la repressió a camperols, sindicalistes, estudiants, dones, nens, etc., fan part d'aquesta creuada contra les "forces del mal":

"Aquesta empresa 'és una organització encoberta per agrupar paramilitars sota la sofisticada modalitat denominada 'soldats-camperols', que es financen, ja no amb l'explotació de sembrats de coca, sinó amb la producció de llet i l'elaboració dels seus derivats, a la vegada que ocupen terrenys geoestratègics [1] per conformar un mur de contenció entre el nord i el sud de Colòmbia, responent a la tàctica nord-americana de dividir els territoris en conflicte per debilitar-los, tal com es va fer a Iugoslàvia i com ara es pretén concretar a Iraq, dividint el país en tres parts. A més, al sud del país Colanta forma una barrera a la frontera entre l'Equador i Colòmbia"¹⁰².

Des d'aquest mateix escenari polític per l'administració de la mort, Estats Units amb les seves polítiques "humanitàries" va implementar "el programa Aliments per la Pau [Food for Peace, PL 480]; el Ministeri d'Agricultura dels Estats Units va descriure aquest programa al 1982 com "un dels instruments més eficaços pel desenvolupament de mercats..."; va ser aleshores quan John Block, secretari d'Agricultura del president Carter va afirmar que "els aliments són una arma [que utilitzem] per vincular a alguns països,

¹⁰⁰Anne Muller. Les tribus víctimes de l'écologie. 2007. A, Courrier International Núm. 851, pp. 41 a 43; també, Mark Dowie. 2006. Los refugiados del conservacionismo. Cuando la conservación implica desterrar a la gente. A, Biodiversidad, Sustento y culturas. Núm. 49, Octubre de 2006, pp. 1 a 6, i, en la mateixa revista, Carlos Santos, Los servicios ambientales como estrategia de desplazamiento, pp. 7 a 10.

¹⁰¹Geographic Focus of the USAID / Colombia Program for the period 2006-2008. bogota.usembassy.gov/wwwfai02.pdf

¹⁰²Gloria Gaitán. 2006. http://www.geocities.com/josema_rodriguezg/Colombia_publico/Colombia_gloria-gaitan_hugo-chavez-el-amigo-de-alvaro-uribe.htm

que d'aquesta forma no s'atreveixen a crear-nos problemes”¹⁰³. Aquesta afirmació li va donar continuïtat a la política exterior per Amèrica Llatina traçada pels Estats Units a través del document Santa Fe I de 1980, on de forma clara es plantejà que “els aliments són una arma en un món en guerra”¹⁰⁴. Com que el seu objectiu és “el desenvolupament de mercats...”, tal com ho expressà el Ministeri d'Agricultura dels Estats Units al 1982, el menjar com a arma de guerra és un mitjà de les transnacionals per l'expansió del mercat i el sotmetiment dels pobles a aquestes polítiques. Per suposat que aquestes armes “no convencionals” no els caracteritzen com a “actors armats”, dins de la retòrica dels qui participen de l'ideari antibèl·lic de les ben equipades gents del capitalisme.

En aquestes mateixes històries del capitalisme, al expressar la USAID que “Estats Units es preocupa per Colòmbia”, deixa ben clar l'objectiu de la seva preocupació: “ampliar els objectius dels Estats Units a Colòmbia”; aquests objectius són els del lliure mercat, ressaltant que el “camí de sortida (...) és aquell representat pels ideals i valors de la nostra herència occidental comú”¹⁰⁵; aquests ideals i valors estan encarnats per aquests temibles benefactors que, com a part del disseny del desenvolupament sostenible i la protecció del medi ambient, també planegen l'enfortiment militar de l'Estat colombià pel desplaçament, la mort i el control de la vida de la població. La USAID, com a agència pel desenvolupament internacional, en el Pla Colòmbia realitza “l'assistència” a la població que, des del mateix disseny del Pla, s'anunciava públicament que seria desplaçada com a part de la ofensiva militar al sud de Colòmbia.

Davant d'una tan descomunal maquinària de guerra, les poblacions camperoles són expulsades dels seus territoris perquè les empreses transnacionals continuïn realitzant la història del capitalisme. Són coneguts els casos de transnacionals com la petrolera Occidental, o de l'empresa minera Drummond, la qual “extrau [de Colòmbia] més de 16 milions de tones de carbó a l'any, suficients per cobrir les seves exportacions a Estats Units, Europa i Israel”¹⁰⁶; com a part d'aquest procés d'explotació econòmica, la DRUMMOND garanteix els seus guanys sota el paraigua protector militar de l'Estat, al finançar i garantir l'assassinat de líders sindicals com en els casos de Valmore Locarno Rodríguez, Víctor Hugo Orcasita Amaya i Gustavo Soler Mora, directius de la organització sindical SINTRAMIENERGETICA. Sobre la Drummond, el Tribunal Permanent dels Pobles va expressar:

“Es va dir que les acusades utilitzen els serveis de militars colombians per protegir les seves instal·lacions mineres i vies fèrries a Colòmbia. A canvi d'aquests serveis, la Companyia Drummond, Inc i/o Drummond Ltd. ofereix compensacions a aquest personal militar. I com és ben sabut, un número significatiu d'aquest personal militar també opera com a personal paramilitar a Valledupar, Colòmbia i a altres llocs. A més, les companyies Drummond, Inc. i Drummond Ltd. permeten la lliure entrada de coneguts paramilitars a les seves instal·lacions mineres a Colòmbia. Aquestes companyies proporcionen subministres, inclús combustible, a aquests paramilitars. Funcionaris d'aquestes

103 Noam Chomsky. 1988. La quinta libertad. La intervención de los Estados Unidos en América Central y la lucha por la paz. Editorial crítica, Barcelona, pp. 70 i 71.

104 Vegi's el document Santa Fe I, 1980, un dels documents on es traça la política d'intervenció dels Estats Units per Amèrica Llatina.

105 Assistència dels Estats Units a Colòmbia i a la Regió andina. Testimoni d'Adolfo Franco, Sub-Administrador de la USAID per Amèrica Llatina i El Carib. http://www.usaid.gov/espanol/ty020410_sp.html

106 Santiago O'Donnell. 16 d'abril de 2007. USA: Una de piratas. <http://lineasdeseguimiento.blogspot.com/2007/04/usa-una-de-piratas.html>

empreses mantenen contactes regulars i reunions amb els paramilitars”¹⁰⁷.

Les demandes judicials instaurades contra empreses transnacionals indiquen la regularitat de les activitats repressives executades per grups militars patrocinats, finançats i promoguts per empreses transnacionals; aquesta repressió, on l'assassinat, les massacres i el desplaçament forçat dels pobles són activitats quotidianes, és la que crea l'ambient adequat per realitzar les activitats econòmiques en el marc de negocis del *desenvolupament sostenible*. Com a exemple, tan sols en un document es fa referència a “...més de 35 empreses multinacionals demandades en corts locals dels Estats Units per suposada complicitat en assassinats, treball forçat i violacions comeses per contractistes de seguretat privada, militars locals que reben recolzament de les empreses (...) Almenys tres multinacionals han estat acusades per fets d'aquesta naturalesa a Colòmbia”¹⁰⁸.

6. L'escriptura criminal

A la vegada que realitzen les seves andanades sagnants, empreses transnacionals desenvolupen un altre tipus d'activitats que es presenten sota la capa del “component social” i de la “protecció del medi ambient”; d'aquesta manera, mentre violenten els territoris i les poblacions, construeixen la imatge corporativa de les seves empreses. Els teòrics de l'Estat Corporatiu ja han ressaltat suficientment aquests “canvis d'esquema i visió de negoci”¹⁰⁹ per la sostenibilitat de les seves indústries, tenen com a objectiu “el millorament de la seva imatge davant la comunitat amb la que es relacionen”¹¹⁰. La imatge, no la realitat concreta en la que es desenvolupa la vida.

La Drummond¹¹¹, com Coca Cola, tan sòcies de les Nacions Unides¹¹² com responsables de crims contra els treballadors i les seves famílies, i la Chiquita Brands,

¹⁰⁷Resolució del Tribunal miner a Colòmbia. 18 de novembre de 2006. Segona audiència, Medellín, 10 i 11 de novembre de 2006. Vegi's també, Chevron, ma dreta de l'imperi. Informe de Chevron, Texaco, Caltex i Unocal. Oilwatch, 2005, pp. 87 i 88, on es llegeix: tan la Chevron com la Texaco i la British Petroleum “van firmar contractes amb l'exèrcit colombià perquè unitats d'èlit protegeixin les seves inversions”. Igualment, en relació al cultiu de palma africana vegi's sobre “la protecció armada perimetral i concèntrica de la Brigada XVII de l'Exèrcit i de civils armats en les seves factories [de l'empresa URAPALMA S.A.] i bancs de llavors”. Fidel Mingorance, Flmainia Minelli, Hélen Le Du. El cultiu de la palma africana al Chocó. Legalitat ambiental, territorial i Drets Humans. 2004. Human Rights Everywhere, Diócesis de Quibdó. Bogotá, p. 130.

¹⁰⁸Sector privado y conflicto www.ideaspaz.org/publicaciones p.1.

¹⁰⁹Georgina Núñez i Alicia Bárcena. 2006. La contribució dels governs corporatius responsables a la sostenibilitat ambiental. A, Gobernabilidad corporativa, responsabilidad social y estrategias empresariales en América Latina. CEPAL, GTZ, Centro de Desarrollo de la Organización de Cooperación y Desarrollo Económicos (OCDE), Ministerio Federal de Cooperación Económica y Desarrollo de Alemania, p.73.

¹¹⁰Del mateix text, p.73.

¹¹¹Dirai El Tiempo: Drummond y Chiquita, centro del debate en Congreso de E.U. Por arreglos de multinacionales y 'paras'. http://www.eltiempo.com/justicia/2007-05-22/ARTICULO-WEB-NOTA_INTERIOR-3565231.html

¹¹²“L'empresa Coca-Cola la setmana passada va confirmar el seu recolzament al Pacte Global de les Nacions Unides expressant públicament el seu compromís de tenir un rol líder en les àrees en les que es focalitza el Pacte: drets humans, condicions laborals, protecció del medi ambient i anticorrupció. En realitat, el treball conjunt entre Coca-Cola i les agències de les Nacions Unides ja té una llarga trajectòria. Comunicació de Responsabilitat Social de l'Empresa ComunicaRSE. Nova Adhesió al Pacte Global. Març de 2006.

amb un extens exercici intervencionista en contra dels camperols i els pobles llatinoamericans, a la vegada que contribueixen al sembrat de fosses comunes a Colòmbia i altres països del món, es vanaglorien de prendre iniciatives en favor dels drets humans, el medi ambient, i de realitzar accions per lluitar contra la pobresa. Tot això, gràcies a l'ideari de la Unió Europea i de les Nacions Unides que busquen destruir la força alliberadora dels pobles de la Nostra Amèrica.

Aquests virtuosos *ciudadans corporatius globals*¹¹³ no fan fila en el procés de reinserció paramilitar, i no tornaran els guanyats aixecats sobre una terra que guarda a les seves entranyes les milers de fosses comunes amb els cossos desmembrats amb les motosserres¹¹⁴; tampoc tornaran les terres dels desterrats pel terror sobre el que s'assenten els processos d'acumulació de la riquesa; però sí que continuaran exhibint l'ideari del progrés, la democràcia i de la pau com a estratègies per a l'expansió del mercat, mecanisme que els ha permès que les seves ben equipades gents continuïn caçant als pobles del món com qui caça cérvols o conills; aquests *ciudadans corporatius globals* actuen amb el desinteressat propòsit de **“conciliar els interessos i processos de l'activitat empresarial amb els valors i demandes de la societat civil**, així com amb els projectes de la ONU, Organitzacions Internacionals sectorials, sindicats i ONG”¹¹⁵, tal com resa en el seu ideari el Global Compact o Pacte Mundial de la Organització de Nacions Unides. Els interessos de la *societat civil* són els interessos expressats per les relacions socials del capitalisme; d'una part, “els interessos i processos de l'activitat empresarial”, i de l'altra, els pobles explotats del món, privats del poder de traçar les seves pròpies polítiques productives, desposseïts per les relacions econòmiques capitalistes de la possessió dels mitjans de producció; les ONG i les organitzacions que assumeixen a la pràctica les polítiques de la *societat civil*, actuen perquè els pobles del món es col·loquin al servei de l'explotació capitalista; en altres paraules, enforteixen les relacions socials per les que són sotmesos, pretenent mitigar els efectes de l'explotació i de totes les formes de barbàrie que els capitalistes descarreguen sobre la vida dels pobles.

Benito Mussolini amb el feixisme i el seu Estat Corporatiu, va instituir les corporacions “representant les més grans activitats de la producció”, tal com ho fa avui l'Estat amb la llei 811 de cadenes productives:

“Per a efectes de la present llei, s'entén per cadena el conjunt d'activitats que **s'articulen tècnica i econòmicament des de l'inici de la producció i elaboració d'un producte agropequari fins la seva comercialització final**. Està conformada per tots els agents que participen en la producció, transformació, comercialització i distribució d'un producte agropequari”¹¹⁶

El fons d'aquesta articulació tècnica i econòmica és el mercat, articulació tècnica i econòmica sota l'Estat Corporatiu de les empreses transnacionals. És, en paraules del fascio Benito Mussolini, “la conciliació dels interessos oposats dels patrons i dels

113Pacte Mundial. Centre de Notícies. 15/10/2003 “Georg Kell preside el Acto Solemne de Presentación de las actividades que desarrolla el Pacto Mundial de la ONU en España”. ASEPAM El Pacto Mundial-España.

114<http://lineasdeseguimiento.blogspot.com/2007/07/se-entrenaban-para-matar-picando.html>

115Pacte Mundial. Centre de Notícies. 15/10/2003.

116Llei 811 de 2003. Article 101, paràgraf 1.

treballadors, i la seva subordinació als interessos superiors de la producció”¹¹⁷. Per aquesta raó, el Global Compact de les Nacions Unides impulsa la conciliació dels **“interessos i processos de l'activitat empresarial”**. La conciliació dels interessos dels treballadors assassinats per la Coca Cola o la Chiquita Brands, per la Drummond o per la Occidental. Aquesta conciliació d'interessos antagònics, si mirem que, d'una banda, hi ha la concentració de la riquesa i les pràctiques militars que garanteixen el desenvolupament de les activitats empresarials dels *ciutadans corporatius globals*, i de l'altra, els pobles aixafats per l'Estat Corporatiu que tracta d'ocultar sota el nom de “comunitat internacional” les banderes del feixisme. La política de conciliar els interessos populars amb els filibusters del *desenvolupament sostenible*, exigeix la “subordinació [dels pobles] als interessos superiors de la producció”, tal com la va imposar Benito Mussolini i la seva versió contemporània del **Pacte Global** i de les **Cadenes Productives**. La “seguretat democràtica” és l'expressió del caràcter autoritari d'aquestes polítiques que qualifiquen de terrorisme el dret dels pobles a aixecar-se contra la opressió, com a l'exercici de la sobirania popular, i la pràctica de la solidaritat amb els pobles que lluiten contra l'Estat Corporatiu Global, contra les seves institucions, contra les seves polítiques, els seus ideòlegs i els seus exèrcits.

La participació obligatòria en aquestes polítiques de l'Estat Corporatiu Global tenen la seva marca en la legislació del país; a la Llei 811 es llegeix: “No pot ser inscrita davant el Ministeri d'Agricultura i Desenvolupament Rural més d'una organització de cadena per producte o grup de productes”¹¹⁸. Això, juntament a l'Estatut de Desenvolupament Rural, on es determina des dels “tipus de productor i el seu vincle a les cadenes productives”, com els productes, el mercat, fins als “requeriments de finançament”, permeten establir l'existència d'un poder que té la pretensió de ser total sobre la vida, sobre els éssers, sobre els temps i els espais on la memòria dels pobles és possible; aquest poder que pretén ser total, és el mateix que al imposar la suposada “conciliació” per la participació en aquestes cadenes, o en el Pacte Global, o en l'Estat Corporatiu de Benito Mussolini, parla “amb arrogància a les misèries del present creient corrompre al pervenir”, com bé ho expressà José María Vargas Vila, i acaba per absoldre dels seus crims a la maquinària de guerra de les seves pròpies empreses.

En les cadenes productives es determina que són “un espai de diàleg”, i que “els integrants d'una organització de cadena posen a disposició d'aquesta les seves organitzacions i les seves estratègies”¹¹⁹; així tenim que el propòsit superior és el de “millorar la seva competitivitat”, objectiu que omple les expectatives del feixisme, doncs tot es subordina “als interessos superiors de la producció”. S'haurà de preguntar als pobles camperols sepultats en les més de quatre mil fosses comunes amb les que s'ha creat l'escenari a Colòmbia per les activitats empresarials dels ciutadans corporatius globals, i preguntar-li també als milions de desterrats pels megaprojectes mediambientals i del desenvolupament sostenible, si la seva participació en aquest Estat Corporatiu ha estat el d'abonar l'oblit en pro dels interessos superiors de la producció capitalista.

Avui existeixen direccions d'organitzacions socials que, a esquenes de la seva tradició de lluita i a to amb l'ideari i les pràctiques de l'Estat Corporatiu, promouen com a política pròpia dels pobles “el fet d'acudir a mecanismes com la **concertació i l'expedició de**

¹¹⁷Benito Mussolini. s.f. El Estado corporativo. s.f. Buenos Aires. Editorial TOR, p.78.

¹¹⁸Llei 811 de 2003, article 102, Inscripció de les organitzacions de cadena.

¹¹⁹Llei 811 de 2003, article 101, paràgraf 1.

normes¹²⁰, renunciant a la “presa directa de terres”¹²¹, una de les pràctiques polítiques populars que a aquestes direccions se'ls va quedar en l'oblit. Ja pels temps de l'Assemblea Nacional Constituent i la posterior Constitució de 1991, organitzacions indígenes “van considerar que per avançar per aquest nou camí ja no s'havia de seguir l'estratègia de la lluita sinó la de la **concertació** i la **participació**”, segons la crítica realitzada per Luis Guillermo Vasco¹²²; per aquest camí han posat en l'oblit i per donar-los aires d'autoritat tradicional a la seva visió política, l'ensenyança de Quintín Lame sobre de que “les lleis eren el fonament de la injustícia”¹²³. Després de 20 anys de la firma d'un dels “acords” amb l'Estat al 1986 per l'adquisició de terres, els polítics de la *concertació i l'expedició de normes* s'han permès recordar que “fins la data no s'ha adquirit cap hectàrea de terra”¹²⁴. “...Mentre el meu enemic camina, pensa i construeix un idil·li de mentides”, deixà dit Manuel Quintín Lame, l'indígena “no colpeja la porta de l'engany”. Avui ja no es mira “com a cosa santa i heroica el no acatar a la injustícia i la iniquitat, fins i tot quan portés la firma del més temible Jutge Colombià”¹²⁵. Raó té avui l'indígena caucà al expressar: “Fins el 1991 el cabildo representava a les comunitats indígenes enfront l'Estat; després de 1991 el cabildo representa a l'Estat enfront a les comunitats indígenes”.

Més enllà de “les dècades del 70 i el 80” i sota les banderes de l'**Aliança pel Progrés**, hi ha els temps quan l'ambaixador estadunidenc a El Salvador, Murat Williams, referint-se als camperols, va expressar:

“molts [dels camperols] havien sigut torturats i mutilats per especialistes entrenats en les sofisticades tàctiques de la violència, sovint pels nostres propis **consellers** militars”¹²⁶.

D'aquesta manera, a mans dels angelicals “consellers militars” nord-americans, es continuen *conciliant* des de les polítiques del capital “els interessos i processos de l'activitat empresarial amb els valors i demandes de la societat civil”. El colonialisme francès a Argel és un dels exemples europeus dels efectes brutals en els pobles d'aquestes polítiques. La terra, els aliments, l'aire i l'aigua, sempre són l'objectiu de les andanades sagnants d'aquestes ben equipades gents. Daniel F. Ford, referint-se als “poblats estratègics”, centres de concentració forçada de població camperola a Vietnam, Laos i Cambodja, afirmava que “obligant-los a evacuar les seves regions estem ensenyant-los la civilització occidental”¹²⁷. Això va significar per la població camperola a Colòmbia que entre els anys 1946 i 1958, “dos milions de persones [fossin] desplaçades

120CRIC. 2006. Cumbre itinerante y Permanente de Organizaciones Sociales “Pedro Mauricio Pascué”, La María-Piendamó, p.17.

121CRIC. 2006, p.17.

122Luis Guillermo Vasco. Quintín Lame y su pensamiento de liberación indígena [Publicat a Vita-cora. Revista de Estudiantes de Ciencias Políticas, Facultad de Derecho. Universidad Nacional de Colombia, Any 1, Núm. 2, Bogotá, 1997, pp. 335-338].

123Luis Guillermo Vasco. Quintín Lame y su pensamiento de liberación indígena. Del mateix text.

124Del mateix text citat, pp. 2 i 3.

125Manuel Quintín Lame. 1971. “En defensa de mi raza”. Comitè de Defensa de l'Indi. Bogotá, pp. 68, 5, 4.

126Noam **Chomsky**. 1988. La quinta llibertat. La intervenció dels Estats Units a Amèrica Central i la lluita per la pau. Editorial crítica, Barcelona, p.15.

127John Takman. 1968. Crims de guerra a Vietnam. A, NAPALM. Seix Barral, Barcelona, p. 131.

forçadament, perdent '350 mil finques'"¹²⁸. Sobre aquest mateix aspecte, Mariano Arango Restrepo afirma que "en la violència es van perdre 393.648 finques"¹²⁹. Al 1960 el mateix Estat assenyalava que "moltes vegades les millores [realitzades pels camperols] en incipients colonitzacions passen a mans de grans propietaris"¹³⁰, sense assenyalar, per suposat, els mètodes de com aquestes terres passaven a mans dels terratinents. La seva política no va desconèixer, com no ho fa avui, que "l'acaparament de terres en certes regions del país és un fenomen impressionant", però que "no ha de desconèixer-se que freqüentment ha estat benèfica la influència dels fundadors de grans hisendes"¹³¹.

La gola dels *fundadors de grans hisendes* va fer del crim el constructor dels mapes de l'economia capitalista dibuixats amb els ossos dels assassinats; des d'aquesta geografia sagnant la rapinya es va fer legislació, i la impunitat es va passejar pels amplis passadissos de les institucions internacionals des d'on es tracen les polítiques perquè sobre els pobles del món el crim exerceixi el Corporativisme feixista i orquestri la política del desenvolupament sostenible.

Sobre la continuïtat i el refinament d'aquests mètodes civilitzadors difosos pels "consellers militars" en benefici del lliure mercat, la democràcia i la pau, avui es parla tan de "conciliar els interessos" com de "concertació" entre les èlits i els pobles que prèviament han estat desterrats de les seves terres, o massacrats i enterrats en tombes a les quals se'ls ha negat fins el nom. L'Estat Corporatiu traça sobre els pobles del món una escriptura criminal, mentre els notaris estampen la seva firma en els títols que legalitzen la propietat del sagnant botí.

7. La política militar de dissuasió

"Però la tribu abipón no va calcular que la llengua castellana es transformaria en arma enemiga d'una contundència misteriosa.

(...)

L'apropiació de les paraules/símbols socials enemics, fixava en la llengua la incapacitat de vèncer".

Eduardo Rosenzvaig

Etnias y Árboles¹³²

L'amor a la humanitat dels homes de rapinya és el que ells mateixos anomenen filantropia; la filantropia és l'amor per la rapinya; és l'amor que el capitalista té per

¹²⁸Héctor Mondragón. Maig de 2007. Colombia: los negocios del biocombustible y de la caña de nuestros empresarios.

¹²⁹Mariano Arango Restrepo. 1994. Esquema de Políticas de reforma agraria en Ganadero, Caja Agraria, VECOL. Colombia, p. 135.

¹³⁰Ministerio de Agricultura. 1961. Reforma social agraria en Colombia. Imprenta Nacional, Bogotá, p.18.

¹³¹Ministerio de Agricultura. 1961. Reforma social agraria en Colombia. Imprenta Nacional, Bogotá, pp. 18 i 19.

¹³²Eduardo Rosenzvaig. 1996. Etnias y árboles. Historia del Universo Ecológico Gran Chaco. Premi Casa de las Américas, Assaig Històric Social, p. 87.

l'explotació; les pràctiques de l'amor a la humanitat pels homes de rapinya determinen caçar als pobles del món com qui caça cérvols o conills; aquest amor a la humanitat dels homes de rapinya és la organització del mode de producció capitalista com a realitat obligatòria pels pobles del món. És una servitud a la que a més se li busca el consentiment dels pobles explotats; és la construcció d'un ordre social sota un règim autoritari; és el govern de les empreses transnacionals i dels gremis econòmics que pretenen forjar com a part del projecte polític dels pobles tan l'explotació com el control militar de la vida i dels processos productius.

“El projecte corporatiu neix (...) a Itàlia, a principi dels anys 20 per Benito Mussolini; adoptant com a projecte, poc després pel Partit Nacionalsocialista dels Treballadors Alemanys, els nazis i per la Falange espanyola amb Francisco Franco”¹³³

Aquests són els homes de rapinya que marxen pel món al capdavant dels seus exèrcits ostentant el títol de *ciudadans corporatius globals*, segons la nova llengua de les Nacions Unides, la OCDE i la Unió Europea. Personatges responsables de crims contra els pobles com Henry Kissinger, sense perdre de vista l'increment de les forces militars del capitalisme, ha considerat que “la dissuasió [fundada en el seu poder militar] ha passat a ser la política militar dominant”¹³⁴; des d'aquesta premissa el senyor Kissinger, els traçats polítics del qual van quedar gravats sobre el poble xilè sota la dictadura d'Augusto Pinochet, conclou que “la dissuasió depèn, sobretot, d'uns criteris psicològics”.

La dissuasió, com a *política militar dominant*, és el “terror per la pau”; és l'Estat corporatiu; la competència de preus; el desenvolupament sostenible; l'ajuda *humanitària* als desplaçats; la USAID i la CIA; els Laboratoris de Pau amb la seva ben estructurada política per la “inserció harmoniosa [dels països en vies de desenvolupament] en l'economia mundial”, sense deixar de banda el vernís humanitari de “la lluita contra la pobresa”¹³⁵. Aquests Laboratoris de Pau de la Unió Europea com a política de dissuasió, nodreixen i complementen els seus objectius amb el Pla Nacional de Desenvolupament, el Pla Colòmbia i el Tractat de Lliure Comerç TLC; la dissuasió també és el Projecte MIDAS de la USAID; aquest rei MIDAS que pretén convertir en mercaderies tot el que toca, matant els productes de l'economia camperola i amb ells als mateixos camperols; d'aquesta manera es maten les possibilitats de vida de tots els pobles. La dissuasió també és el Pla Estratègic Nacional de Mercats Verds, com també els denominats “mercats camperols” que s'impulsen amb l'objectiu de transferir coneixements als Laboratoris de Pau, per la qual cosa les poblacions camperoles són censades, els seus productes inventariats, i les seves organitzacions sotmeses a la vigilància policíaca que exigeix el funcionament del mercat:

“Transferirà coneixements i aprenentatges a altres regions, especialment al sud-occident de Colòmbia, on la Oxfam GB treballa amb socis locals per millorar l'accés dels/les camperols/es als mercats i per influir en les polítiques de seguretat alimentària i d'oferta d'aliments als centres urbans. També amb el Laboratori de Pau del Meta”¹³⁶.

¹³³Jorge Robles, Emiliano Robles, Dale Hataway, Luis Ángel Gómez, (FAT). Estado corporativo y el movimiento obrero.

¹³⁴Henry A. Kissinger. 1971. Política exterior americana. Plaza y Janés, S.A. Barcelona, p. 67.

¹³⁵Concept Note – Colombia. Documento de Estrategia País – DEP 2007-2013. Primer esborrany de l'Estratègia d'intervenció de la Comissió Europea a Colòmbia pel període 2007-2013, p.1.

¹³⁶European Commission. Cofinancing with European development NGOs. Referent: EuropeAid/122438/C/G

Sota plans com el dels *mercats verds* s'imposa la política de l'anomenada *participació comunitària*; d'aquesta manera els pobles i les seves organitzacions, sota el simulacre de promoure el mercadeig dels seus productes, queden atrapats en els plans estratègics del capital. Dins del Projecte Pla d'Utilització Ambiental Zona d'Esmorteïment PNN Sumapaz, es planteja dins del projecte *Producció ecològica d'espècies aromàtiques i productes derivats*, "la comercialització mitjançant xarxes de Mercats verds"¹³⁷. El Pla Estratègic Nacional de Mercats Verds¹³⁸ és una política de l'Estat corporatiu: l'objectiu no és restituir la terra que històricament els terratinents amb els seus grups militars han robat als pobles. L'objectiu d'aquest Pla Estratègic és el de "consolidar la producció de béns ambientalment sostenibles i incrementar la oferta de serveis ecològics competitius en els mercats nacionals i internacionals contribuint al millorament de la qualitat ambiental i el benestar social de la població"¹³⁹. Pot estranyar-nos que s'imposi als pobles desterrats de les seves pròpies terres i amb les seves poblacions destrossades a bales pels interessos de les empreses transnacionals i els gremis econòmics, la política del *desenvolupament sostenible*, política que implica assumir les pràctiques que garanteixen "la competitivitat empresarial"? La terminologia política de la *sostenibilitat* té un objectiu concret: introduir aquests territoris amb tot i la seva biodiversitat agrícola i els recursos genètics com una mercaderia en el mercat mundial.

Per "avançar en el desenvolupament d'aquesta política" dels mercats verds, tal com ho expressa com a institució de l'Estat corporatiu el Ministeri d'Ambient, Habitatge i Desenvolupament Territorial, es proposen "promoure la inserció i consolidació d'empreses productores de béns i serveis ambientals en els mercats nacionals i internacionals"¹⁴⁰. Aquesta política dels Mercats Verds té la participació dels interessos del govern dels Estats Units amb la USAID (Agència d'Estats Units pel Desenvolupament Internacional), que participa en aquest Pla Estratègic Nacional amb els corredors MIDAS, corredors que han estat "definites per la USAID"¹⁴¹.

A on aniran ara els nostres pobles? A continuar habitant en aquesta república creada i perseguida pel mateix Estat, i que pel 1961 anomenà "República de peons?"¹⁴².

La dissuasió, com a *política militar dominant*, pretén que els pobles assumeixin com a propi aquest nou llenguatge; aquest és el mateix llenguatge dels vells interessos dels gremis econòmics i de les transnacionals. Si els pobles del món *esperen la tempesta amb els braços en creu*, com digué en el seu moment l'apòstol de la revolució cubana, José Martí, la *política militar dominant*, teoritzada pel filibuster Kissinger, i difosa per les *missions militars*, haurà triomfat. El nou llenguatge de l'Estat Corporatiu constitueix l'armadura ideològica, política, i econòmica de la *política militar dominant* del capitalisme: la dissuasió. El llenguatge de l'Estat corporatiu és el llenguatge de la dissuasió: lluita

137Corporación Autónoma Regional de cundinamarca CAR. 2006. Proyecto Plan de manejo ambiental zona de amortiguación PNN Sumapaz. Consorcio DIB. Digma Ltda., Iffcaya Ltda., Orlando Bernal. Bogotá D.C., 31 de juliol de 2006.

138Ministeri d'Ambient, Habitatge i Desenvolupament Territorial. 2006.

139Videoconferència nacional. "Oportunitats de finançament per a mercats verds". 4 de desembre de 2006. Ministeri d'Ambient, Habitatge i Desenvolupament Territorial.

140Ministeri d'Ambient, Habitatge i Desenvolupament Territorial. Del mateix text. 2006.

141Oportunidades de Financiación para mercados verdes. Videoconferencia. Conferencia Núm. 8 – MIDAS (Más Inversión para el Desarrollo Alternativo Sostenible).

142Ministerio de Agricultura. 1961. Reforma Social Agraria en Colombia. Imprenta Nacional, Bogotá, p.28.

contra la pobresa, mercat, competència de preus, pau, desenvolupament sostenible. Tot aquest llenguatge, com a llenguatge de dissuasió, pretén que els pobles facin tot el que el capitalisme necessita per la major concentració de la riquesa; aquesta és la política militar dominant.

La *política militar dominant* busca sembrar en la ment dels pobles la idea de que de que és millor suportar l'explotació que revelar-se contra ella. Que els mals soferts sota l'explotació són més suportables que assumir la lluita per la emancipació dels pobles.

Quan hi va haver la insurrecció comunera al 1781, Fray Joaquín de Finestrada¹⁴³ va assumir el paper de *pacificador missional*. “Per una maniobra diversionista, escriu Antonio García Nossa, no tan excepcional en la història, la revolució en ascens és continguda amb simples paraules i el seu ímpetu victoriós és transformat en una involuntària derrota...”¹⁴⁴. Emfatitzant sobre això que Noam Chomsky anomena “triomf de la retòrica”, l'investigador Renán Silva planteja, citant a la vegada a Finestrada: “Reducir al seu deure, sense més armes que la paraula del Senyor, a quasi un Regne sencer”, fent ús del que ell anomena “els nostres talents”, és a dir, la capacitat de prèdica i convenciment d'ell i els seus dos companys d'excursió, “per desfer una massa tan corrompuda”¹⁴⁵. Aquesta reducció “al seu deure” dels pobles insurrectes, té la seva expressió dins de l'economia colonial. Dos anys després de la insurrecció comunera és creada al 1783 i mitjançant Cèdula Reial l'Expedició Botànica sota la direcció del “savi naturalista José Celestino Mutis”. A mesura que els estudis avancen sobre tan diversos recursos com la quina, les mines d'or de Mariquita, el petroli, etc., les arquees reials són les que realitzen l'inventari material de tanta pràctica “desinteressada” de la ciència en temps colonials. En les seves cartes al rei, José Celestino Mutis escriu contínuament sobre “importants branques de comerç”¹⁴⁶, manifestacions acompanyades per l'enviament de quina i altres productes, tal com ho va expressar amb amplitud en la seva correspondència. Avui en dia, aquestes expedicions l'objectiu de les quals continua sent l'explotació dels recursos i la seva introducció en el mercat, són realitzades per empreses privades, universitats, ONG i les diverses institucions de l'Estat Corporatiu; la pacificació missional compta amb nous ideòlegs i no menys novells missioners, per la seguretat dels quals, que és la seguretat de les avançades del capitalisme, requereixen de la intervenció desinteressada de les *àguiles negres* en aquest procés de pacificació missional per a sotmetre mitjançant el terror a tots els pobles.

Ja pels temps de la guerra de Vietnam (1958-1973), i després del triomf polític i militar del poble vietnamita contra el colonialisme francès (1946-1954), els Estats Units van desenvolupar a partir de 1960 el que han anomenat “guerra especial” o “guerra limitada”; pel desenvolupament d'aquest tipus de guerra “van crear les 'forces especials' i les tàctiques contraguerrilleres i de contrainsurgència”¹⁴⁷. A la “guerra especial” que Estats Units li va imposar a Vietnam, van utilitzar armes químiques com les bombes de fòsfor blanc i les bombes de NAPALM, les quals van ser llançades per centenars de milers de

143Fray Joaquín de Finestrada. “El Vasallo Ilustrado en el Estado del Nuevo Reino de Granada”.

144Antonio García. 1986. Los comuneros 1781-1981. Plaza y Janés, Bogotá, p.46.

145Renán Silva. 1993. La teoría del poder divino de los reyes en Nueva Granada: una nueva lectura del “vasallo instruido” de Joaquín de Finestrada. Universidad del Valle, Facultad de Ciencias Sociales y Económicas, Departamento de Ciencias Sociales. Santiago de Cali.

146Marcos González Pérez. 1985. Francisco José de Caldas y la ilustración en la Nueva Granada. Ediciones Tercer Mundo, Bogotá.

147Vietnam, la crítica de las armas, Crisis 28 (Buenos Aires), agost de 1975, pp. 35-39.
<http://members.lycos.fr/cajaeditora/avie02es.html>

tones sobre Vietnam.

Al 1966 el secretari de Defensa dels EUA Robert McNamara va informar que “al desembre passat els projectes d'Estats Units pel 1966 van calcular un total de 638.000 tones de bombes destinades a Vietnam”¹⁴⁸. Aquesta informació la va realitzar el 21 d'abril de 1966; pel 30 de maig es va publicar una carta on se li deia al president nord-americà: “tenint Vietnam 328.800 quilòmetres quadrats de superfície i 25 milions d'habitants, aquesta quantitat representa quasi 2 tones de bombes per quilòmetre quadrat, i una tona per cada 40 persones”¹⁴⁹.

El NAPALM crema sobre les víctimes i no pot ser apagat amb res, arribant en molts casos a penetrar fins als ossos¹⁵⁰. Mentre aquests abanderats de la llibertat i de la democràcia arrasaven “desenes de milions d'hectàrees productives (...); desenes de milers de poblats, ciutats, ponts, dics, embassaments, ferrocarrils, camins, fàbriques, ports, hospitals i escoles van ser bombardejades”¹⁵¹, els mateixos Estats Units es van donar a la tasca d'hissar sobre Amèrica Llatina la idea del *progrés*, i desencadenaren una nova onada de barbàrie amb la política de grups paramilitars que la CIA, la OEA i la Chiquita Brands van dissenyar per violentar el procés popular de reforma agrària a Guatemala, tal com ho feren a Vietnam, i com ho continuen fent a Colòmbia. En el context de les “guerres especials”, els abanderats del desenvolupament amb les seves missions militars van produint, tal com la USAID ho va fer a Vietnam, un llenguatge que parla de la terra, de l'ajuda pel desenvolupament, de la democràcia, de la participació comunitària. D'aquesta manera, les lluites dels pobles poden ser contingudes “amb simples paraules”, i les seves lluites en ascens poden ser convertides per les transnacionals i els gremis econòmics en una “involuntària derrota”. Per aquesta raó, i fent referència a la guerra dels Estats Units contra el poble de Vietnam, John Takman va escriure:

“No ens deixem enganyar per les reformes idiomàtiques, gràcies a les quals els assassins que serveixen de tòxics reben el nom de “chemical officers” [oficials químics], i els maquinistes de [forns] crematoris el de “air captains” [capitans de l'aire]; no ens deixem enganyar perquè la comptabilitat de les substàncies químiques verinoses sigui duta per un organisme d'ajuda als països subdesenvolupats, ni perquè l'exterminació dels pobles es realitzi en nom de la llibertat i la democràcia”¹⁵².

No és producte de l'atzar que els capitalistes impulsin les *missions militars*, “especialistes ensinistrats en les sofisticades tàctiques de la violència”¹⁵³, i les llancin contra els territoris i els pobles; com tampoc és producte de l'atzar el que insurreccions populars com la dels comuners al 1781, siguin derrotades per l'acció de la *pacificació missional*; i que la manera d'anomenar totes les pràctiques militars dominants: el desenvolupament

148John Takman. 1968. Crímenes de guerra en Vietnam. A, NAPALM. Biblioteca breve de Bolsillo, Editorial Seix Barral, Barcelona, p.69.

149John Takman. 1968. Crímenes de guerra en Vietnam. A, NAPALM, p.69.

150Do Xuan Hop. 1968. Bombas de NAPALM y de fósforo blanco. A, NAPALM. Biblioteca breve de Bolsillo, Editorial Seix Barral, Barcelona, p.49.

151Vietnam, la crítica de las armas, Crisis 28 (Buenos Aires), agost de 1975, pp. 35-39.

152John Takman. 1967. NAPALM. John Takman i altres. Biblioteca breve de Bolsillo, Editorial Seix Barral, Barcelona, p.12.

153Noam Chomsky. 1988. La quinta libertad. La intervención de los Estados Unidos en América Central y la lucha por la paz. Editorial crítica, Barcelona, p.15.

sostenible, el “terror per la pau”, els serveis ambientals, el mercat, la democràcia, etc. La versió actual dels qui avui assumeixen les activitats per la *pacificació missional* dels pobles insurrectes, també té la característica, com al 1781, a més d'una simple *fidelitat política* amb les institucions del règim capitalista, una *fidelitat policiva*¹⁵⁴. Això és el que permet trobar el doble paper jugat per tots els pacificadors missionals, siguin militars, desenvolupistes, agents mediambientals, assistencialistes, etc. Aquest doble paper el va complir l'Arquebisbe Caballero i Góngora enfront als comuners, aconseguint tres objectius: “la desmobilització de les tropes comuneres, l'entrega de les armes i la visita pastoral pels territoris insurgents, no només per 'posar als peus del Tro... uns vassalls fidels, desarmats i penedits', sinó per guanyar el temps requerit per l'expedició de 500 homes del Regiment Fix de Cartagena despatxats a la capital del Virregnat”¹⁵⁵. N'hi ha prou amb recordar a López Michelsen al 1979 quan va declarar, en una època de fortes mobilitzacions socials, que la pau ja s'havia aconseguit, mentre es dedicava a la compra d'helicòpters artillats, tal com ho denuncià l'ex president Carlos Lleras Restrepo al seu diari Nueva Frontera; avui passa el mateix amb l'increment del pressupost militar, en un país la naturalesa del qual ha estat desmembrada pels pacificadors missionals del Banc Mundial, de les Nacions Unides, de la Unió Europea, amb els serveis dels especialistes en el “terror per la pau” que governen el país, per enfortir a les empreses transnacionals de l'Estat Corporatiu global.

Els cossos desmembrats de José Antonio Galán i d'altres insurrectes comuners en mans dels torturadors d'aquells temps, van servir de tarima, trona i tribuna als abnegats *missioners* de la *pacificació missional*; aquests previnguts pacificadors van realitzar l'acte previ del reconeixement de l'ordenament jurídic que regia en aquell moment, com avui ho fan els missioners actuals amb l'ordenament jurídic començant amb la Constitució Nacional. És en aquesta Constitució, devocionari dels qui renuncien avui a la presa de terres i realitzen la fidelitat policiva d'assenyalar com a insurgents aquells qui les recuperen, per la que es posà com a norma de les transnacionals i de les seves institucions internacionals el gran remei contra la pobresa i contra l'esclavitud dels pobles: el desenvolupament sostenible. Tot això conclou per ser la manera com s'apliquen les polítiques de dominació, amb la participació dels qui a esquenes dels seus pobles participen en l'aconseguint de les fites traçades pel capitalisme: garantir el retorn de la inversió i dels guanys als inversionistes, els que es declaren propietaris privats de les terres, de les llavors, de milions d'hectàrees de cultius, d'emissores, de cadenes de televisió, de parlamentaris, d'exèrcits (anomenats a vegades paramilitars); tot això procurant de materialitzar l'ideari del desenvolupament sostenible, dels drets humans, i dels serveis ambientals.

154Antonio García. 1986. Los comuneros 1781-1981. Plaza y Janes, Bogotá, p.151.

155Antonio García. 1986. Los comuneros 1781-1981. Plaza y Janés, Bogotá, p.124.

8. Avantguarda filosòfica i jurídica dels homes de rapinya

Una horda *d'intel·lectuals filantròpics*, com els anomenà l'escriptor de Bogotà José Antonio Osorio Lizarazo¹⁵⁶, es posen a la tasca de replicar i promoure els discursos del desenvolupament sostenible i dels serveis ambientals, discursos amb els que s'adornen transnacionals com Coca Cola, Monsanto o la Chiquita Brands, tan judicioses en invertir en el rentable mercat de la mort, com en firmar amb les Nacions Unides l'ideari denominat *Pacte Mundial*¹⁵⁷, sota el suposat de respectar els drets humans, protegir el medi ambient, i fer complir els drets laborals.

Allò important per l'Estat corporatiu és mantenir funcionant el sistema econòmic capitalista per l'acumulació privada de la riquesa; això va ser expressat pel fascio Benito Mussolini al traçar la política de la total subordinació dels pobles als “interessos superiors de la producció”. Que les Nacions Unides imposin el mercat com l'espai per la construcció de societat i la pràctica política dels pobles, és la manifestació taxant de la filiació de les seves polítiques; quan el Banc Mundial traça la política sobre el mercat de terres en el document “Colòmbia: una política de terres en transició”¹⁵⁸, només estava actualitzant la política traçada pel filibuster, no ja William Walker, aquell que caçava nicaraguencs com qui caça cérvols o conills, sinó per Lauchlin Currie; aquest exitós criador de “bestiar Holstein de pura sang” al obtenir “el bestiar de més alt rendiment al país”¹⁵⁹, segons les seves pròpies paraules, juntament als seus records com a ramader, a Colòmbia traça, i sobre *l'aberrant* concentració de la terra, la política “d'una agricultura en transició”¹⁶⁰. Aquesta política ha significat el creixement sistemàtic del desplaçament forçat dels pobles camperols cap a la certesa de la misèria a les ciutats, o cap als “poblats estratègics”, aquests reassentaments forçats que són creats sota el supòsit de participar dels beneficis de la industrialització dins de la modalitat de les cadenes productives governades pels gremis econòmics i les transnacionals; aquestes cadenes productives són les mateixes corporacions feixistes creades per Mussolini per respondre “als interessos superiors de la producció”.

Cap a l'any de 1949 el poeta i camarada Luis Vidales ja assenyalava que “la mentida comença a ser mercaderia d'identificació més difícil”¹⁶¹. Les idees i projectes promoguts i abandonats pels pacificadors missionals compten amb tots els recursos per intentar endinsar-se en les organitzacions populars i trencar la seva capacitat de lluita contra el capital. Fer perdre als pobles l'horitzó polític per la transformació radical (d'arrel) de les actuals condicions materials d'existència, és l'objectiu de l'Estat corporatiu dels homes de rapinya i dels seus pacificadors missionals. Garantir la seguretat de les activitats de les

¹⁵⁶El día del Odio. José Antonio Osorio Lizarazo. La primera edició d'aquesta novel·la sobre el nou d'abril és de 1952, se cita de l'edició de El Áncora Editores, 1988, p.126.

¹⁵⁷www.ideaspaz.org/publicaciones

¹⁵⁸Colòmbia: una política de tierras en transición. Document elaborat pel Banc Mundial. Documento CEDE 2004-29. ISSN 1657-7191 (Edició Electrònica) Agost de 2004.

¹⁵⁹Lauchlin Currie. 1968. Desarrollo económico acelerado. La necesidad y los medios. Fondo de Cultura Económica, México, p.11.

¹⁶⁰Lauchlin Currie. 1968, p.186.

¹⁶¹Luis Vidales. La insurrección desplomada (el 9 d'abril, su teoría, su praxis). Alberto Estrada – Editor. Bogotá, 1979.

institucions de l'Estat corporatiu dels homes de rapinya i dels seus pacificadors missionals, és la tasca de les seves ben equipades gents.

L'autoritarisme, que no és altra cosa que la tirania dels homes de rapinya sobre el poble, i el servilisme cap als interessos de l'Estat corporatiu de les transnacionals i dels gremis econòmics, impulsa les tasques perquè "la mentida" sigui una "mercaderia d'identificació més difícil". Els mitjans massius de comunicació han convertit a aquells que al 1990 "van fer aliances i es van lucrar amb els diners del narcotràfic o almenys oficiaren de portaveus del xantatge del narcoterrorisme"¹⁶², en pulcres i esforçats demòcrates que marxen al capdamunt de l'Estat corporatiu; aquesta és la manera de continuar en la tasca d'imposar el feixisme a cor amb les polítiques de mercat de les Nacions Unides i les pràctiques militars de les transnacionals i els gremis econòmics per la seguretat dels seus interessos. Els seus noms propis, com es va fer públic al 1990, havien de ser escrits en minúscula, com una manera d'establir una diferència, almenys en l'escriptura, del caràcter criminal de les seves activitats: "norberto morales ballesteros, maría izquierdo, jairo ortega, alberto santofimio botero [avui processat per l'assassinat del candidat a la presidència de la república Luis Carlos Galán Sarmiento], ricardo rosales zambrano, mario uribe escobar, ernesto lucena quevedo, álvaro uribe vélez..."¹⁶³.

En l'edició del diari El Espectador del mes d'abril de 2007, el nom de Mario Uribe Escobar, "cosí segon del president de la República, Álvaro Uribe"¹⁶⁴ i membre del senat, apareix a la narració de l'ex integrant del paramilitarisme Jairo Castillo Peralta 'Pitirri', en el que s'ha presentat com la parapolítica; la política que ha fet possible la desposseïció dels camperols de les seves terres, és la mateixa política que ha produït el paramilitarisme per a garantir el desplaçament, les massacres i els esquarteraments; aquesta és la mateixa política dels monocultius de palma africana, monocultius que són d'interès econòmic de les transnacionals i del mateix Álvaro Uribe Vélez, etc. La llista dels noms en minúscula, com pot comprovar-se en l'economia, transcendeix les fronteres del país.

La parapolítica no és sinó un episodi més en la història de la política que ha robat als camperols els seus mitjans de producció, tan la terra com l'aigua i les llavors i les seves eines de treball, i els constitueix en mà d'obra alliberada d'aquests mitjans de producció per llançar-los al mercat de la força de treball; la parapolítica no pot entendre's sense l'avenç de l'economia capitalista, precisament en moments en que Uribe Vélez, nom escrit avui en majúscula, avança amb les seves ben equipades gents en la firma del Tractat de Lliure Comerç TLC.

Més de mig segle després de l'alerta sobre els perills d'una insurrecció popular que es continuava gestant davant l'*aberrant* concentració de la terra, alguns d'aquests noms s'escriuen amb minúscules es transcriuen ara en expedients judicials o en els titulars dels diaris, a la vegada que els enjudiciats arriben a les oficines judicials rodejats de músics i grups que els aclamen, reafirmant als pobles explotats la seva condició de perseguïts. D'aquesta manera s'evoca el terror per repetir-lo amb la ressonància deliberada de la premsa i dels noticiaris de televisió; aquesta és la forma de reiterar la barbàrie que avui

¹⁶²Daniel Coronell 12/16/2006 – Edició: 1285. Guillermo Cano: La memoria y el olvido.

http://www.semana.com/wf_InfoArticulo.aspx?IdArt=100115. Coronell cita a don Alfonso Cano Isaza, en un article escrit al mes de març de 1990, titulat "De los nombres en mayúsculas y en minúsculas".

¹⁶³Daniel Coronell 12/16/2006 – Edició: 1285. Del mateix text anterior.

¹⁶⁴El Espectador. 2007. 'Pitirri' enloda a Mario Uribe. Núm. 34.227 setmana del 15 al 21 d'abril, p.2.

realitza el simulacre de la justícia per donar-li continuïtat i enfortir a l'estat corporatiu feixista.

Les lleis són la gran andanada de la mentida, i la guerra, aquesta terrible realitat que se'ns imposa amb la gran tragèdia dels pobles que la propietat privada requereix per mantenir el terror dels seus privilegis. El saqueig econòmic és el saqueig de la justícia.

Acudir a la justícia dels explotadors és mantenir l'esperança en una justícia que neix de la degradació que l'explotació capitalista acumula sobre els pobles. De què serveixen aquestes "conquestes polítiques i filosòfiques", segons el poeta Luis Vidales, si sempre s'ha deixat "intocant el millorament econòmic de les gents de baix"? L'economia capitalista que promou la guerra, fa de la justícia un instrument més d'assassinat. Els drets humans no poden tocar a la propietat privada, perquè els explotadors són "la humanitat": sense explotació capitalista no poden existir els drets humans.

La USAID, preocupada per mantenir les seves activitats a to amb la dissuasió com a política militar dominant, promou i finança a Colòmbia les anomenades Cases de Justícia; aquestes Cases de Justícia estan fetes per les poblacions que són mirades amb menyspreu pels rostres de la filantropia:

"...les Cases de Justícia [diu la USAID] contribueixen directament a **millorar la sensació de seguretat, així com també donen una sensació de connexió amb l'Estat** a molts colombians. USAID està expandint aquest programa altament popular i establirà un total de 40 Cases de Justícia per a finals de l'Any Fiscal 2005"¹⁶⁵.

Tot i allò plantejat públicament al 1990 sobre els noms escrits en minúscula d'aquells que "almenys oficiaren de portaveus del xantatge del narcoterrorisme", es troba que alguns d'aquests noms ara s'escriuen en majúscula. Són els noms dels qui poden acudir al "sistema judicial formal", doncs aquests abanderats de la dissuasió sí que posseeixen tan "l'educació" com "els recursos econòmics" per accedir a les institucions "del sistema judicial formal"¹⁶⁶. Els pobles, segons el document citat de la USAID, "no posseeixen l'educació ni els recursos econòmics necessaris per resoldre disputes a través del sistema judicial formal", i el programa de les "casas de justícia" són "pels colombians de baixos ingressos i marginats". D'altra banda, tot això va acompanyat d'una gran inversió en "l'ensinistrament a més de 3.400 jutges en les tècniques del judici oral", "instal·lació de blindatges... telèfons mòbils, ús de vehicles blindats i altres equips protectors" per les ONG.

Allò que la USAID denomina "sistema judicial formal", són les institucions dels qui han contribuït a desenvolupar la història de l'*aberrant* concentració de la terra, semblant de fosses comunes les terres ara inscrites dins dels megaprojectes de palma africana, cacau, caudú, com en els corredors MIDAS de la USAID; aquest és l'esforç corporatiu per la imposició de les cadenes productives.

Les "casas de justícia" són per aquell "gran número de gents ignorants, desesperades i ressentides" com en ho descrigué Lauchlin Currie cap a la dècada del seixanta; l'amor a la humanitat d'aquest home de rapinya li va permetre traçar el desplaçament forçat

¹⁶⁵Asistencia de los Estados Unidos a Colombia y a la Región Andina. Testimonio de Adolfo Franco, Sub-Administrador para América Latina y el Caribe.

¹⁶⁶Asistencia de los Estados Unidos a Colombia y a la Región Andina. Testimonio de Adolfo Franco, Sub-Administrador para América Latina y el Caribe.

d'aquelles gents els territoris dels quals segueixen sent tan necessaris pels alts interessos dels filòsofs de les motosserres que sí que tenen l'educació i els diners per acudir al "sistema judicial formal".

Els noms dels qui ahir es va dir que s'havien d'escriure en minúscula, i que ara són escrits en majúscula, són els noms dels qui s'han encarregat de mostrar-nos que no hi ha llindars, límits ni diferències reals entre la tasca dels *intel·lectuals filantròpics* i els esquadrons "d'humanistes policíacament filòsofs"¹⁶⁷, com anomenà l'escriptor Arturo Alape als torturadors del servei "d'intel·ligència" de l'Estat a Colòmbia. La política del desplaçament forçat, bé a nom de la Operació Colòmbia del senyor Currie; o del Pla Colòmbia del senyor Clinton i de l'empeny de les transnacionals petrolieres al Putumayo; o dels serveis ambientals amb tot i corredors biològics i Acord de Conservació de Boscos de la USAID; o del desenvolupament sostenible, serveix als mateixos interessos de l'Estat Corporatiu; totes aquestes reformes idiomàtiques, si recordem les paraules de John Takman, permeten que avui es parli de Global Compact, *govern corporatiu*, Responsabilitat Social Empresarial, codi ètic de la OCDE, deixant sempre els mateixos efectes en les poblacions: els morts i desplaçats de la conservació, són els mateixos morts i desplaçats de les avançades militars del capital, les quals, dins d'aquest nou marc de negocis del desenvolupament sostenible, també compleixen el paper de garantir el retorn de la seva inversió a les empreses transnacionals i als gremis econòmics. Aquestes són les coses del corporativisme, dels avanços del qual Benito Mussolini no podia esperar quelcom menys que aquesta vigorosa comunitat internacional corporativa.

En els temps que corren, ja no es diu simplement que "...en les relacions amb molts països interiorment dèbils [segons plantejament del nord-americà Kissinger], un transmissor de ràdio pot ser una forma de pressió més efectiva que un esquadró de bombarders 'B-52'"¹⁶⁸; a més del paper d'aquests mitjans de comunicació en contra dels interessos populars, s'hi sumen les refinades tasques de les institucions que actuen deliberadament per introduir el corporativisme, a títol d'impulsar el desenvolupament, combatre la pobresa, fomentar la justícia "comunitària", defensar els drets humans, o impulsar les polítiques de gènere i de la diversitat cultural; aquestes institucions, amb burocràcies que actuen sota els vestits d'una voluptuosa política capitalista, prosperen a l'empar de la misèria amb la que es marceixen els pobles, prosperitat que deuen als recursos que el capitalisme destina per la pacificació missional.

El peruà José Carlos Mariátegui ha tingut raó: s'ha de buscar les causes dels problemes dels pobles en l'economia del país, "i no en el seu mecanisme administratiu, jurídic o eclesiàstic, ni en la seva dualitat o pluralitat de races, ni en les seves condicions culturals i morals"¹⁶⁹. L'avantguarda filosòfica o humanitària dels "homes de rapinya" i els seus exèrcits ho saben molt bé: la concentració de la riquesa, la concentració de la terra, està garantida pels esquadrons els amorosos i democràtics discursos dels quals es despleguen com la més bondadosa de les mercaderies: és la nova religió que contribueix amb el seu ideari a l'aprofundiment de la història de la misèria. Els pobles, objectiu de les andanades sagnants de les transnacionals i de les polítiques de les Nacions Unides, ho saben molt bé.

¹⁶⁷Arturo Alape. 2002. Yo soy un libro en prisión. Intermedio Editores. Bogotá, p.43.

¹⁶⁸Henry A. Kissinger, 1971, p.66.

¹⁶⁹José Carlos Mariátegui. 1996. El problema del indio. Su nuevo planteamiento. A, 7 ensayos de interpretación de la realidad peruana. Empresa Editora Amauta. Lima, p.35.

Nota de l'autor (sobre l'autor)

“Majestat al que cau de l'argila a l'univers”.

César Vallejo

Potser jo em dic Pedro Rojas, aquell que va escriure “*amb el seu dit gran a l'aire: Bisquin els companys*”¹⁷⁰. Potser la raó del treball d'un escriptor és la de crear la superfície perquè homes com jo, amb el millor de la seva mala ortografia, puguin traçar amb el dit aquestes frases senzilles, i que poetes com César Vallejo estimen perquè veuen en elles l'esforç d'una bondadosa matusseria. Assumeixo que em dic Pedro Rojas.

Bisquin els companys!

Pedro Rojas

¹⁷⁰En l'original en castellà: “Viban los compañeros”. [N. de la T.]

BIBLIOGRAFIA

Llibres

Alape, Arturo. 2002. Yo soy un libro en prisión. Intermedio Editores. Bogotá.

Arango Retrepo, Mariano. 1994. Esquema de políticas de reforma agraria en Colombia. A: Transformaciones en la estructura agraria. TM Editores, Banco Ganadero, Caja Agraria, VECOL. Colombia.

Bolívar, Simón. Carta de Jamaica. Contestación de un americano meridional a un caballero de esta isla. Kingston, 6 de setembre de 1815.

Britto García, Luis. 2005. El imperio contracultural: del rock a la postmodernidad. Instituto Cubano del Libro. La Habana.

Chomsky, Noam. 1988. La quinta libertad. La intervención de los Estados Unidos en América Central y la lucha por la paz. Editorial crítica, Barcelona.

Chomsky, Noam. 1972. La guerra en Asia. Barcelona, Ediciones Ariel.

Currie, Lauchlin. 1968. Desarrollo económico acelerado. La necesidad y los medios. Fondo de Cultura Económica. México.

Fallaci, Oriana. 1980. Entrevista con la historia. Círculo de Lectores, Bogotá.

García, Antonio. 1986. Los comuneros 1781-1981. Plaza y Janés, Bogotá.

Gobernabilidad corporativa, responsabilidad social y estrategias empresariales en América Latina. 2006. Germano M. De Paula, Joao Carlos Ferraz i Georgina Núñez, compliadores. Comisión Económica para América Latina y el Caribe CEPAL, Mayol Ediciones, Centro de Desarrollo de la Organización de Cooperación y Desarrollo de Alemania, (BMZ).

González Pérez, Marcos. 1985. Francisco José de Caldas y la ilustración en la Nueva Granada. Ediciones Tercer Mundo, Bogotá.

Kissinger, Henry A. 1971. Política exterior americana. Plaza y Janés, S.A. Barcelona.

Lame, Manuel Quintín. 1971. En defensa de mi raza. Comité de Defensa del Indio. Bogotá.

Le Goff, Jacques. 1995. Pensar la historia. Altaya, Barcelona.

Mariátegui, José Carlos. 1996. 7 ensayos de interpretación de la realidad peruana. Empresa Editora Amauta. Lima.

Marx, Carlos. 1981. El Capital. Volum I. Fondo de Cultura Económica. Colombia.

Mingorance, Fidel; Minelli, Flaminia; Le Du, Hélen. El cultivo de la palma africana en el Chocó. Legalidad ambiental, territorial y Derechos Humanos. 2004. Human Rights Everywhere, Diócesis de Quibdó. Bogotá.

Ministerio de Agricultura. 1961. Reforma Social Agraria en Colombia. Imprenta Nacional, Bogotá.

Mussolini, Benito. s.f. El Estado corporativo. Buenos Aires. Editorial TOR.

Osario Lizarazo, José Antonio. 1988. El día del Odio. El Áncora Editores, Bogotá.

Ramos, Laura. 2006. Los crímenes de la deuda. Deuda ilegítima. Icaria Editorial, Barcelona.

Rosenzvaig, Eduardo. 1996. Etnias y árboles. Historia del Universo Ecológico Gran Chaco. Premio Casa de las Américas, Ensayo Histórico Social.

Rubén Darío. 1912. En fin de Nicaragua. Diario La Nación, Buenos Aires, Argentina.

Silva, Renán. 1993. La teoría del poder divino de los reyes en Nueva Granada: una nueva lectura del "vasallo instruido" de Joaquín de Finestrada. Universidad del Valle, Facultad de Ciencias Sociales y Económicas, Departamento de Ciencias Sociales. Santiago de Cali.

Suárez Montoya, Aurelio. 2007. El modelo agrícola colombiano y los alimentos en la globalización. Ediciones Aurora. Bogotá.

Takman, John. 1968. NAPALM. Seix Barral, Barcelona.

Todorov, Tzvetan. 2000. Los abusos de la memoria. Paidós, Barcelona.

Vidales, Luis. 1979. La insurrección desplomada. (El 9 de abril, su teoría, su praxis). Alberto Estrada-Editor. Bogotá.

Artículos de revistas i diaris

Clinton, Bill. Documento con la sustentación que hace al "Plan Colombia" ante el Congreso de los Estados Unidos el 11 de enero del 2000. A Desde Abajo, suplemento especial Núm. 2.

Dowie, Mark. 2006. Los refugiados del conservacionismo. Cuando la conservación implica desterrar a la gente. A, Biodiversidad, Sustento y culturas. Núm. 49, octubre 2006.

El Espectador. 2007. 'Pitirri' enloda a Mario Uribe. Núm. 34.227 setmana del 15 al 21 d'abril.

El Tiempo. 2007. Amenaza de 'narcoparas' en medio país. 16 de juliol.

García Vásquez, Julio César, Historiador. La otra Verdad Periodismo Investigativo. Lazos Familiares. Álvaro Uribe Vélez, Pablo Escobar Gaviria y los Ochoa.

McCaffrey, Barry R. Declaración del Director Barry R. McCaffrey. Distribuït per la Oficina

de Programas de Información Internacional, Departamento de Estado de los Estados Unidos. 11 de gener de 2000. A Desde Abajo, suplement especial Núm. 2.

Muller, Anne. 2007. Les tribus víctimes de l'ecologia. A, Courrier Internacional Núm. 851.

Portafolio. Carlos Slim, muy cerca de ser el más rico del mundo. 2 de juliol de 2007. Casa Editorial El Tiempo. Bogotá.

Revista ambiental Catorce 6. 2007. Nos estamos calentando. Número 1, agost a setembre.

Rosas Vega, Gabriel. Reforma agraria: no más dilaciones. Ex ministro de Agricultura y miembro del Consejo Editorial de la revista Economía Colombiana.

Santos, Carlos. Los servicios ambientales como estrategia de desplazamiento. A, Biodiversidad, Sustento y culturas. Núm. 49, Octubre 2006.

Semana. 2007. Agost 6 al 13 de 2007, edició 1318, Bogotá.

Semana. 2007. Juliol 30 a agost 6 de 2007, edició 1317. Bogotá.

Semana. 2007. Maig 14 al 21 de 2007, edició 1306. Bogotá.

Sergio Ramírez. 1999. Los huesos de los enterrados. Bogotá, El Espectador.

Sierra, Luz María. 2006. Paramilitares colombianos confiesan cómo descuartizaban vivas a sus víctimas. Bogotá, Colombia.

Vasco, Luis Guillermo. Quintín Lame y su pensamiento de liberación indígena [Publicat a Vita-cora. Revista de Estudiantes de Ciencias Políticas, Facultad de Derecho. Universidad Nacional de Colombia, Any 1, Núm. 2, Bogotá, 1997.

Radio i televisió

Claudia Gurizatti. La Noche RCN. Juliol 25 de 2007.

Uribe Vélez, Álvaro. Intervenció televisada del President de l'arribada del professor Moncayo a la Plaça de Bolívar a Bogotá. Agost 2 de 2007.

Internet

¿Qué fue de las promesas de los líderes mundiales para alcanzar los Objetivos del Milenio? 25 set 2006 07:15:40 CEST.

A debate, megaproyecto de la Alta Orinoquia. Març 8 de 2005. <http://.nodo50.org/pachakuti/textos/campanas/agrocarburantes/recortes-prensa.html>

Alberto Pinzón Sánchez. El fascismo colombiano. Text de la lectura realitzada el 23 d'agost de 2006 a la seu de l'Asociación Latinoamericana de la ciutat Alemanya de Dresden. <http://politicauniversal.blogspot.com/2006/08el-fascismo-colombiano.html>

Amnistía Internacional, IANSA, Oxfam Internacional. 2006. Armas sin fronteras. Campaña Armas bajo control. www.controlarms.org/es/assets/dc261006_armas_fronteras.pdf

Andrew S. Natsios. 2002. Principios fundamentales del desarrollo. Discurs pronunciat pel de l'administrador d'USAID a la Fundación Heritage. 25 d'abril. http://www.usaid.gov/espanol/ty020410_sp.html

Benavides Franco, Julián. Historia del Gobierno Corporativo en el mundo, Definición, y objetivos del Gobierno Corporativo. A, El Libro Blanco de Gobierno Corporativo. Confecámaras. http://www.kpmg.com.co/files/documenten_corp_gov/release/lb_indice.htm

Chevron, mano derecha del imperio. Informe de Chevron, Texaco, Caltex y Unocal. Oilwatch, 2005. www.oilwatch.org/doc/libros/Chevron_mano_derecha_del_imperio.pdf

Colombia presenta en Japón el mayor proyecto mundial de sumidero de CO2. Bogotá, (RDS). <http://www.nodo50.org/pachakuti/textos/campanas/agrocarburos/recortes-prensa.html>

Colombia: una política de tierras en transición. Documento elaborado por el Banco Mundial. Documento CEDE 2004-29. ISSN 1657-7191 (Edición Electrónica) Agost de 2004. economia.unidades.edu.co/var/rw/archivos/cede/documentos/d2004-29.pdf

Comunicación de Responsabilidad Social de la Empresa ComunicaRSE. Nueva Adhesión al Pacto Global. Març de 2006.

Concept Note – Colombia. Documento de Estrategia País – DEP 2007- 2013. Primer borrador de la Estrategia de intervención de la Comisión Europea en Colombia para el período 2007-2013. www.delcol.ec.europa.eu/en/whatsnew/FINAL%20FINAL%20CONCEPT%20NOTE.doc

Coronell, Daniel. 12/16/2006 – Edició: 1285. Guillermo Cano: La memoria y el olvido. http://www.semana.com/wf_InfoArticulo.aspx?IdArt=100115

Corredor de conservación Chocó-Manabí. Ecorregión terrestre prioritaria del Chocó-Darién-Ecuador Occidental (HOTSPOT) Colombia y Ecuador. 11 de desembre de 2001. www.cepf.net/xp/cepf/static/pdfs/Final.Spanish.Choco-Darien-Wester-Ecuador.Choco.EP.pdf

ECOPETROL. 2007. ECOPETROL lanza su nueva marca. Bogotá D.C. 23 de juliol. <http://portal.ecopetrol.com.co/contenido.aspx?catID=148&conID=39256&pagID=129710>

EL COMERCIO. Economía. Ingemas y un empresario asturiano desarrollan en Colombia el mayor proyecto de biodiésel del mundo. Diumenge 14 de maig de 2006. <http://www.elcomerciodigital.com/pg060514/prensa/noticias/Portada/200605/14/GIJ-ACT-201.html>

El estado corporativo en Colombia. 21 03 2007. <http://desenfin.wordpress.com/2007/03/21/el-estado-corporativo-en-colombia/>

El tiempo: Drummond y Chiquita, centro del debate en Congreso de E.U. Por arreglos de multinacionales y 'paras'. <http://www.eltiempo.com/justicia/2007-05-22/ARTICULO-WEB->

[NOTA_INTERIOR-3565231.html](#)

Geographic Focus of the USAID/Colombia Program for the period 2006 – 2008.
bogota.usembassy.gov/wwwfai02.pdf

Gloria Gaitán. 2006.
http://geocities.com/josema_rodriguezg/Colombia_publico/Colombia_gloria-gaitan_hugo-chavez-el-amigo-de-alvaro-uribe.htm

Gran Enciclopedia de Colombia del Círculo de Lectores, volum de biografies.
<http://www.lablaa.org/blaavirtual/biografias/currlauc.htm>

<http://colombia.indymedia.org/>

<http://feeds.eltiempo.com/eltiempo/titulares>

<http://lineasdeseguimiento.blogspot.com/2007/04se-entrenaban-para-matar-picando.html>

<http://www.clintonfoundation.org/041307-sp-cf-gn-sp-global-philanthropy-forum.htm>

http://www.kintera.org/site/c.gplQKXOBjG/b.1406279/k.B8F/Clinton_Foundation_El_Centro_de_Recursos_EITC_Earned_Income_Tax_Credit_Resources_in_Spanish.htm

<http://www.youtube.com/watch?v=j1BdZmHhUxQ>

Informe conjunto OMC/OCDE (Organització Mundial de Comerç i Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic). 2005. Sobre assistència tècnica i creació de capacitat relacionades amb el comerç. www.oecd.org/dataoecd/32/58/34227542.pdf

Instituciones sólidas y empresas responsables con mejor gerencia y ética, son motivo de confianza en el país. Tokio (Japó) 12 abr. (SNE).- Álvaro Uribe Vélez.
<http://www.presidencia.gov.co/sne/2005/abril/12/10122005.htm>

Investigación militar: la cara oculta de la ciencia (II) La investigación militar en EE.UU. Febrer de 2005. Campaña “Por la paz: No a la investigación militar”.
www.prouinvestigacionmilitar.org/documents/informes/imasd_militar_en_eeuu.pdf

Lauchlin Currie. 1961. Operación Colombia, un programa de desarrollo económico y social. Sociedad Colombiana de Economistas, Biblioteca de estudios económicos.
http://www.contraloriagen.gov.co/html/RevistaEC/313_314.htm

Leepson, Marc. The Heart and Mind of USAID's Vietnam Missión.
<http://www.afsa.org/fsj/apr00/leepson.cfm>

Michael Evans – 202/994-7000 mevans@gwu.edu. U.S. Intelligence listed colombian president Uribe among “important colombian narco-traffickers” in 1991. For Release, August 2, 2004. Then Senator “Dedicated to Collaboration with the Medellín Cartel at High Government Levels”. www.gwu.edu/~nsarchiv/NSAEBB/NSAEBB131/index.htm – 31k

Mondragón, Héctor. Maig 2007. Colombia: los negocios del biocombustible y de la caña de nuestros empresarios. <http://www.semillas.org.co/sitio.shtml?apc=w-1-&x=20154967>

Oficina del Pacto Mundial de Naciones Unidas (UN Global Compact).

Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económicos (OCDE) 2006. Agricultura y agua: sostenibilidad, mercados y políticas. Conclusiones y recomendaciones.

Pacto Mundial. Centro de Noticias. 15/10/2003 "Georg Kell preside el Acto Solemne de Presentación de las actividades que desarrolla el Pacto Mundial de la ONU en España". ASEPAM El Pacto Mundial – España.
<http://www.pactomundial.org/index.asp?MP=16&MS=0&MN=1&textobusqueda=Georg%20Kell&tipo=2>

Resolución del Tribunal minero en Colombia. Noviembre 18 de 2006. Segunda audiencia, Medellín, 10 i 11 de novembre de 2006.
http://www.omal.info/www/article.php3?id_article=494

Robles, Jorge; Robles, Emiliano; Hataway, Dale; Gómez, Luis Ángel, (FAT). Estado corporativo y el movimiento obrero.
http://www.fatmexico.org/analisis/El_edo_corp_y_mov_obr.html

Santa Fe I, 1980. L. Francis Bouchey – Roger W. Fontaine – David C. Jordan Gordon Summer – Lewis Tambs, Ed. - Introducción por Ronald F. Docsai
http://www.nuncamas.org/document/docstfe1_00.htm

Santiago O'Donnell. Abril 16 de 2007. USA: Una de piratas
<http://lineasdeseguimiento.blogspot.com/2007/04/usa-una-de-piratas.html>

Sector privado y conflicto. www.ideaspaz.org/publicaciones

Videoconferencia nacional. "Oportunidades de financiación para mercados verdes". 4 de diciembre de 2006. Ministerio de Ambiente, Vivienda y Desarrollo Territorial.
http://www.minambiente.gov.co/viceministerios/ambiente/mercados_verdes/financiacion_a_poyo_empr.htm

Vietnam, la crítica de las armas, Crisis 28 (Buenos Aires), agosto de 1975.
<http://membres.lycos.fr/cajaeditora/avie02es.html>

Water for people, water for life. United Nations Educational, Scientific and Cultural. Capítulo: Colocar las piezas para armar el todo. www.unesco.org/water/wwap

www.ciat.cgiar.org

www.ideaspaz.org/publicaciones

www.productosdepaz.com/agroamazonia.htm

Normes jurídiques i documents oficials

Llei 811 de 2003.

Llei 1152, 25 de juliol de 2007. Per la qual es dicta l'Estatut de Desenvolupament Rural, es reforma l'Institut Colombià de Desenvolupament Rural -INCODER- i es dicten altres

disposicions.

Ministerio de Ambiente, Vivienda y Desarrollo Territorial. Acord de Conservació Forestal. Diario Oficial Núm. 45.649, de 23 d'agost de 2004.

IGAC Corpoica (2002, volum 4).

Documents organitzacions socials

Consejo Regional Indígena del Cauca CRIC. 2006. Cimera itinerant i Permanent d'Organitzacions Socials "Pedro Mauricio Pascué", La María – Piendamó.

Altres documents

Corporación Autónoma Regional de Cundinamarca CAR. 2006. Projecte Plan de Manejo Ambiental Zona de Amortiguación PNN Sumapaz. Consorci DIB (Digna Ltda., Ifcaya Ltda., Orlando Bernal). Bogotá, D.C., 31 de juliol de 2006.

European Commission. Cofinancing with European development NGOs. Referent: EuropeAid/122438/C/G

L'avantguarda filosòfica o humanitària dels homes de rapinya i els seus exèrcits ho saben molt bé: la concentració de la riquesa, la concentració de la terra, està garantida pels esquadrons els amorosos i democràtics discursos dels quals es despleguen com la més bondadosa de les mercaderies: és la nova religió que contribueix amb el seu ideari a l'aprofundiment de la història de la misèria.

Humberto Cárdenas Motta